

PROJECTE: DIRECTRIUS PER ESTABLIR UN SISTEMA DE GESTIÓ AMBIENTAL AL CAMPUS MUNDET

MEMÒRIA DELS CURSOS 2000-2004

Universitat de Barcelona

Projecte: Directrius per establir un sistema de gestió ambiental al Campus Mundet

Memòria dels cursos 2000-2003

Universitat de Barcelona

Gener 2004

ÍNDEX

Cronologia

Annex 1: Directrius per establir un sistema de gestió ambiental al Campus Vall d'Hebron

Annex 2: Directrius per establir un sistema de gestió ambiental al Campus Vall d'Hebron (versió de síntesi)

Annex 3: Document de Diagnosi Ambiental Inicial del Campus Vall d'Hebron

Annex 4: Document de Síntesi de la Diagnosi Ambiental Inicial del Campus Vall d'Hebron

Annex 5: Actes de la Comissió de Medi Ambient del Campus Vall d'Hebron

Annex 6: Llistat d'accions pels cursos 2001-2002 i 2002-2003 i Pla de treball

Annex 7: Estudi de Mobilitat del Campus Mundet

Annex 8: Estudi de Conducta Ecològica Responsable en el Campus Mundet

Annex 9: Esborrany del Projecte d'Ambientalització Curricular al Campus Mundet

Annex 10: Document del Projecte per a la creació d'espais sense fum a la Facultat de Psicologia

Annex 11: Campanya informativa de residus: Cartell i enganxines. Campanya d'estalvi energètic: enganxines

Annex 12: Campanya per una mobilitat sostenible

Annex 13: Recomanacions ambientals de la Universitat de Barcelona

Annex 14: Articles informatius del projecte: originals i publicats

CRONOLOGIA

CURS 2000-2001

El projecte s'inicia l'any 2000, a iniciativa de la comissió de Medi Ambient de la UB i es formalitza amb el nomenament, per part del Rector de la Universitat de Barcelona el doctor Antoni Caparrós, del Doctor Enric Pol com a coordinador ambiental Campus Vall d'Hebron, avui, Campus Mundet. Com a únic recurs es generen dues beques de suport al projecte (amb una dotació econòmica cadascuna de 5769,72 euros anuals).

Els principals objectius del projecte són:

1. Establir les condicions per tal de facilitar l'ambientalització de la gestió del Campus Vall d'Hebron, que permeti, a mig termini, assolir una certificació ISO 14.000.
2. Inventariar la producció de residus i establir estratègies per implantar una recollida selectiva eficient. Això afecta a departaments, serveis administratius i serveis prestats per contractes.
3. Realitzar una diagnosi energètica i establir criteris i estratègies per millorar en eficiència i reducció de consums.
4. Analitzar i tipificar comportament i hàbits implicats en la producció de residus i en el consum energètic, per tal d'establir estratègies de canvi orientades a potenciar un comportament més sostenible.

En l'*annex 1 i 2* recull els documents 'Directrius per establir un sistema de gestió ambiental al Campus Vall d'Hebron' que varen servir per a presentar el projecte.

Abans d'iniciar el projecte es va presentar als presidents de la Divisió IV i V, als degans de les tres facultats presents al Campus -Psicologia, Pedagogia i Formació de Professorat-, tots els caps de departaments ubicats al Campus i a la direcció i responsable de medi ambient del Palau de les Heures.

Durant el primer curs la principal tasca desenvolupada va ser elaborar un document de Diagnosi Ambiental Inicial del Campus Vall d'Hebron.

Per tal d'identificar la situació actual de la gestió ambiental del Campus es va procedir de la següent manera:

- Reunions mantingudes amb els caps de l'estructura orgànica del que depèn el projecte: Vicerector de recerca i Director de l'OSSMA.
- Sol·licitud d'informació a Administració de Campus sobre facturació de la Universitat als seus proveïdors, el cost dels serveis contractats i els valors del consum i el seu estat.
- Revisió documental d'anàlisi d'estudis, projectes, etc.

- Documentació de processos docents i administratius, per detectar punts forts i punts febles amb potencials efectes ambientals directes i/o imputables. El procediment va ser realitzar entrevistes amb: president/a de divisions ubicades al Campus, degans i deganes de les facultats ubicades al Campus, caps de departament ubicats al Campus, PAS dels departaments, centres, unitats i serveis, tècnics de laboratoris, director del Palau de les Heures i la responsable de temes ambientals, i diferents col·lectius d'estudiants.

Les informacions que inclou el document de Diagnosi les podem sintetitzar:

- Descripció general del Campus Vall d'Hebron
- Organització: Estructura i responsabilitats
- Els serveis del Campus
- Gestió, ús i dipositació de recursos amb efectes ambientals (l'energia, l'aigua, els residus)
- La mobilitat i accessibilitat, i el transport
- L'ambientalització de la docència i la recerca

El document recull tant, la diagnosi de l'estat actual del Campus referent als temes mencionats, com la proposta d'accions per a la millora.

Veure *annex 3*: Document de Diagnosi Ambiental Inicial del Campus Vall d'Hebron.

El 17 de juliol del 2001 és reuneix per primer cop la Comissió de Medi Ambient del Campus Vall d'Hebron, en la que es presenta el document de Diagnosi Ambiental. És proposa crear la Comissió Operativa de Medi Ambient del Campus Vall d'Hebron i és defineix quina ha de ser la seva composició.

- Administrador del Campus
- Un representat de la Divisió IV
- Un representat de la Divisió V
- Un representat dels estudiants de la Divisió IV
- Un representat dels estudiants de la Divisió V
- Un representat de l'OSSMA
- Un representat del PAS
- Un representat del Palau de les Heures

La comissió operativa és reuneix amb una periodicitat -aproximada- trimestral i es prenen i consensuen les diferents accions que s'han dut i s'estan duent a terme. En funció del tema que s'ha de tractar és convida a participar als tècnics encarregats. En *l'annex 5* es poden veure les actes de les reunions de la Comissió.

El mes de juliol del 2001 es presenta una proposta per a la millora de les connexions en autobús urbà al Campus Vall d'Hebron al Sr. Jordi Portabella president de l'Entitat Metropolitana del Transport i quart tinent d'Alcalde de l'Ajuntament de Barcelona.

CURS 2001-2002

Encaix orgànic del projecte amb la gestió executiva: al inici del curs acadèmic 2001-2002 es posa de manifest la necessitat de trobar un encaix orgànic del projecte. S'acorda entre el Vicerectorat i la Comissió Rectora del Campus que la Comissió Operativa de Medi Ambient elevarà les propostes a la Comissió Rectora i serà aquesta, a través dels seus òrgans executius, que donarà curs a la implementació de les propostes que accepti i aprovi.

Durant el curs 2001-2002 s'han empres algunes de les accions proposades en el document de Diagnosi Ambiental Inicial del Campus Vall d'Hebron i d'altres s'estan treballant. A continuació enumerem dites accions:

(veure *annex 6*: llistat d'accions i Pla de treball)

PROGRAMES, ACTUACIONS I ACCIONS

L'estudi de mobilitat. L'estudi s'inicia per la voluntat de la Universitat de Barcelona d'adoptar mesures específiques per promoure i incentivar una mobilitat més sostenible. Per la recollida d'informació s'elabora un qüestionari que es passa 939 usuaris del Campus (estudiants, professorat i PAS) els mesos de novembre-desembre del 2001. Per la recollida de dades i la gravació d'aquestes s'ha comptat amb la col·laboració d'estudiants de Psicologia, Pedagogia i Formació de Professorat. Els continguts de l'estudi els sintetitzem a continuació:

- Objectius i metodologia
- Caracterització de la mostra
- Perfil dels usuaris de cada medi de transport
- Eixos d'accessibilitat
- Distància i temps invertit en el transport
- Valoració i facilitació de Transport públic
- Valoració del Bus intern
- Percepció de distàncies internes
- El comportament del professorat i el Pas
- Estratègies d'intervenció

(veure *annex 7*: Estudi de Mobilitat del Campus Mundet).

Anàlisi del comportament cívic dels usuaris del Campus: Realització al Campus Mundet d'un estudi de conducta ecològica responsable. Durant el mes de novembre es va passar 252 enquestes a usuaris del Campus. Per la recollida de dades s'ha comptat amb la col·laboració d'estudiants de Psicologia, Pedagogia i Formació de Professorat (veure *annex 8*: esborrany de l'estudi de Conducta Ecològica Responsable del Campus Mundet). L'objectiu general de la investigació és establir quin és el nivell de creences i valors ambientals de la comunitat universitària i la seva relació amb el comportament ambiental i cívic actiu, per conèixer des de quin nivell i en quina orientació s'han de planificar els programes de sensibilització i de canvis de comportament orientats a una conducta ambientalment més responsable.

En l'àmbit dels residus: En col·laboració amb Administració de Campus s'inicia una campanya de sensibilització i el desplegament dels contenidors de recollida selectiva, tant en l'interior dels edificis com en el Campus. Increment del número de contenidors de piles. La Campanya informativa (Posa color a la Facu): es basa en enganxines als contenidors i

fulletons explicatius (en *l'annex 11* es pot veure una mostra del cartell i enganxines pels contenidors i la carta informativa del desplegament a tots els usuaris del Campus).

En l'àmbit de l'energia: Campanya d'estalvi energètic, col·locació d'enganxines de recordatori per apagar els llums i els aparells, en podem veure una mostra a *l'annex 11*.

Recomanacions ambientals pels estudiants de la UB: Aquestes recomanacions van ser tractades i aprovades per la Comissió de Medi Ambient de la UB. No són, per tant, pròpiament del projecte Mundet. Ara bé, les esmentem aquí ja que l'elaboració i discussió de base es va realitzar des de la Comissió Operativa de Medi Ambient del Campus Mundet i el treball d'elaboració de dades (diferències, temps, transports,...) va ser realitzat pels becaris del projecte Mundet. El llibre de butxaca de la Universitat de Barcelona que s'entrega a tots els estudiants quan realitzen la matrícula, des d'enguany inclou un capítol de recomanacions ambientals, un es recullen aspectes relacionats amb la mobilitat, residus, energia,... En un principi estava previst incloure la informació en un fulletó (en *l'annex 13* hi trobem la primera proposta de continguts presentada a la Comissió de Medi Ambient de la UB, el fulletó i les pàgines del llibre de butxaca que fan referència a les recomanacions ambientals).

Informació: S'han publicat diversos articles en la pàgina Web de la Universitat de Barcelona. 10 en civisme i l'informe de mobilitat. (veure *annex 14*: articles informatius del projecte: originals i articles apareguts en la revista de la Universitat de Barcelona)

PROGRAMES, ACTUACIONS I ACCIONS QUE SE'N DERIVEN

Residus: avaluació de la campanya. Seguiment i evolució de la recollida selectiva. Generar indicadors d'avaluació de la recollida selectiva. Es proposa l'edició d'un fulletó breu de bones pràctiques d'ús del paper a partir de l'esborrany de l'informe elaborat (però no conclòs) pels tècnics de l'OSSMA a partir de la Comissió de Medi Ambient de la UB). Recomanacions ús del paper, campanya pel professorat per que abordin temes, com per exemple, la presentació de treballs.

Recomanacions en la política de compres: ja disposem d'un esborrany del manual de bones pràctiques en la política de compres, que cal discutir i completar amb els responsables de les diferents unitats ubicades al Campus (secretaris/es de departaments, responsables de consergeria i secretaries dels centres).

Energia: treballar conjuntament amb el personal de l'OSSMA que està elaborant un document de bones pràctiques, i posterior difusió del manual als usuaris, professorat, PAS, estudiants. Avaluar la campanya informativa. DAOM (Diagnòstic Ambiental Orientat a la Minimització). Estudis per implantar sistemes d'energia solar.

Mobilitat: s'està estudiant una proposta per posar en marxa una pàgina Web per compartir el cotxe per accedir al Campus.

Aportacions al document de Diagnosi Inicial: revisió del document i complimentar informació. Integrar en el document de Diagnosi treballs que s'estan realitzant sobre el medi natural.

Accessibilitat: anàlisi dels punts negres. Propostes de solucions i costos estimats.

Ambienalització curricular

Política ambiental: debatre i acordar quina ha de ser la política ambiental del Campus. Difondre la informació al professorat, PAS, estudiants.

Civisme: difusió dels resultats del l'estudi sobre conducta ecològica responsable.

Serveis: seguiment de l'acompliment dels plecs de condicions i certificats de proveïdors. Millora dels plecs de condicions (Comissió de Medi Ambient de la Universitat de Barcelona).

Finançament: estudiar possibles fonts de finançament.

CURS 2002-2003

Activitat de la Comissió operativa de MA del Campus Mundet: Seguint el programa previst, s'han fet 4 reunions de la Comissió de medi ambient del Campus, per tal de debatre estratègies i prioritats de les accions que es derivaven de la diagnosi inicial i que progressivament es van implementant. En concret, una subcomissió, en col·laboració amb la OSSMA, ha treballat en l'elaboració d'un document guia sobre compres per a oficina ambientalment correcte i una proposta de procediment de gestió de residus d'equips informàtics. S'han analitzat accions possibles que es desprenen de l'estudi de la mobilitat al Campus; ha tingut especial rellevància el debat sobre el tabac al campus; s'ha establert les directrius per l'inici de l'ambientalització curricular dels ensenyaments de grau i de postgrau que s'hi imparteixen. S'ha valorat la participació de la UB i del Campus Mundet a les Jornades de l'ECEA (Estratègia Catalana d'Educació Ambiental). A més, s'han analitzat les referències al MA i a la sostenibilitat que es fan en el nou estatut de la UB.

Tabac: El debat sobre el tabac als edificis UB ha agafat una rellevància especial durant aquest període dins de la comissió. Es va acordar l'eliminació de les màquines de venda de tabac, cosa que s'ha fet progressivament, tant als serveis comuns del Campus com al Palau de les Heures. Amb la col·laboració de la Comissió, s'ha elaborat una Campanya pròpia d'espais sense fum a la Facultat de Psicologia, a aplicar a l'inici de curs (actualment en procés d'execució, veure *annex 10*). Aprofitant l'experiència de la campanya desenvolupada per l'OSSMA a l'edifici de Sants i adaptant alguns aspectes formals a les peculiaritats del centre, amb la participació d'estudiants tant en el disseny com en l'execució, s'han ubicat una sèrie de 'punts grocs' (espais per fumar) i s'ha establert una senyalització especial (seguint l'imatge corporativa de la UB) a més d'una campanya persuasiva, que compren una performance del grup de teatre i música de la Facultat, per tal de generar pressió social per que es respectin els espais sense fum.

Residus i energia: S'ha continuat donant suport al desplegament de la recollida selectiva de residus (RSR), que executa l'Administració de Campus. En aquest suport, s'ha tingut diverses reunions per explicar el que, el com i el sentit que té la RSR amb equips gestors de centre i de departaments.

El Palau de les Heures ha aplicat tota la campanya informativa dissenyada des de la Comissió, pel que fa a la recollida selectiva de residus com a les enganxines sobre energia, que ha aplicat a tot l'edifici. A la resta del Campus no hem aconseguit que es despleguin les enganxines d'energia, malgrat haver-ho demanat reiteradament. Es preveu en els propers mesos realitzar una avaluació de la recollida selectiva de residus que l'Administració de Campus va desplegar ara fa un any, per tal de corregir-ne les disfuncions i potenciar el seu acompliment.

Ambientalització Curricular: El 4 de Juliol es va fer una primera reunió general sobre Ambientalització curricular, presidida per la Vice Rectora de Política Acadèmica, la Dra Núria Casamitjana, i el Delegat del Rector per temes de Medi Ambient, el Dr. Daniel Sainz. Es va convocar als Degans, Caps d'Estudi, Directors de programes de doctorat i de postgraus i Directors de Departaments i responsables d'Heures, per tal d'exposar-los el projecte i les implicacions per cada àrea d'activitat. El setembre s'han reprès les reunions sectorials per

nivells i àrees d'activitat per fer operatiu el procés d'ambientalització curricular, de manera adequada a les característiques i peculiaritats de cadascun dels nivells i àrees d'ensenyament.

En aquests moments estan programades presentacions del projecte general d'ambientalització del campus i d'ambientalització curricular (veure *annex 9*) en totes les Juntes de facultat que es celebraran properament en els centres del Campus. Si bé fins ara la política ha estat de fer primer la feina de base i després fer-ne la divulgació, considerem que en aquests moments, la feina feta té ja el gruix suficient per explicar-la, mostrar-la i aconseguir un major nivell d'implicació de totes les parts de la comunitat universitària del Campus.

Mobilitat: S'ha finalitzat definitivament l'informe de Mobilitat del Campus (veure *annex 7*). S'ha presentat formalment a la Comissió de Medi Ambient de la UB. També s'ha presentat i explicat formalment a la Gerent per tal de que vehiculi les accions que se'n deriven i les propostes de modificació de línies de bus i suggerències de millores als passadissos d'enllaços del metro a TMB i ATM, com acció oficial de la UB. El 17 de setembre, ens vàrem reunir amb el Sr. Manel Villalante un dels responsables de TMB per presentar-li els resultats de l'estudi de mobilitat i demanar-li l'execució d'algunes de les mesures de millora de la connectivitat en transport públic proposades a les conclusions de l'estudi. Estem a l'espera de les respostes.

Davant la convocatòria de la setmana europea per una mobilitat sostenible, es va dissenyar un cartell institucional UB sota el lema *Encara no ho has fet mai? Deixa el cotxe, vine en metro* que es va distribuir per aules, passadissos i entrades de tots els edificis del Campus el dia 22 de setembre. Malgrat fer-ho coincidir amb les accions promogudes per l'Ajuntament, el cartell és pensat per a la permanència i vol ser atemporal.

PROJECTES PEL FUTUR IMMEDIAT

- Estimular i desenvolupar el procés tot just encetat d'ambientalització curricular dels ensenyaments, aprofitant l'oportunitat dels reptes de la convergència europea.
- Seguiment i aprofundiment de les campanyes en marxa: mobilitat, tabac, residus, fotocòpies, etc
- Avaluació del primer any de Recollida Selectiva de Residus
- Promocionar l'aplicació de criteris ambientals en la gestió administrativa, especialment en el moment d'aplicació del nou organigrama de la UB
- Seguir col·laborant activament amb la Comissió de MA de la UB, la OSSMA i les diferents unitats i centres que resultin de l'aplicació del nou organigrama.

COSTOS DEL PROJECTE FINS AL MES DE GENER DEL 2004

Cost total de les beques de col·laboració, d'abril 2000 a gener 2004: 18.270'77 euros.

Els contenidors i la Campanya de sensibilització han estat finançats per l'Entitat Metropolitana de Medi Ambient, per tant, no han generat cost per la Universitat de Barcelona.

Els contenidors de piles han estat finançats per la Junta de Residus, per tant, no han generat cost per la Universitat de Barcelona.

Els diferents estudis adjuntats han estat realitzats per la coordinació i els becaris adscrits al projecte, amb el suport puntual d'altres professors i PAS, no generant, per tant, cap despesa addicional.

Les fotocòpies per l'elaboració de materials i la difusió han estat assumides pel Palau de les Heures, després d'un acord explícit.

Despeses d'infraestructura: l'ordinador l'ha cedit l'OSSMA; les despeses de telèfon, fotocòpies de funcionament ordinari quotidià, consumibles i el cost imputable d'ocupació d'espai han estat assumits pel Departament de Psicologia Social.

ANNEX 1: DIRECTRIUS PER ESTABLIR UN SISTEMA DE GESTIÓ AMBIENTAL AL CAMPUS VALL D'HEBRON

Directrius per establir un sistema de gestió ambiental al Campus de la Vall d'Hebron. Universitat de Barcelona.

Objectiu general:

Establir les condicions per tal de facilitar l'ambientalització de la gestió del Campus de la Vall d'Hebron, que permeti, a mig termini, assolir una certificació ISO 14.000.

Objectius específics:

- Inventariar la producció de residus i establir estratègies per implantar una recollida selectiva eficient. Això afecta a departament, serveis administratius i serveis prestats per contractes.
- Realitzar una diagnosi energètica i establir criteris i estratègies per millorar en eficiència i reduir consums.
- Analitzar i tipificar comportament i hàbits implicats en la producció de residus i en el consum energètic, per tal d'establir estratègies de canvi orientades a potenciar un comportament més sostenible.

Àmbits implicats

Totes les dependències de la Universitat de Barcelona ubicades al Campus de la Vall d'Hebron. Pel que fa a la recollida selectiva de residus, es tractarà de coordinar accions amb les dependències de la Diputació i l'Ajuntament de Barcelona radicades al recinte de les Llars Mundet, a través de la col·laboració de l'Entitat Metropolitana.

Estructura organitzacional

Es Constituirà una comissió de Medi Ambient del Campus, amb la participació de¹:

- President de la Divisió de Ciències d'Educació (o persona que delegui).
- President de la Divisió de Ciències de la Salut (o persona que delegui).
- Els degans i caps de centre.
- Els directors de departament.
- El director de Formació continuada de les Heures (o persona que delegui).
- El gestor del Campus.
- La delegada de la OSSMA al campus.

¹ És molt important que les representacions institucionals en aquesta comissió siguin al més alt nivell possible, ja que el principi fonamental dels sistemes de gestió ambiental que les polítiques i estratègies d'actuació s'acordin pels màxims responsables amb la participació de tots els estaments, com a forma de garantir el compromís i l'aplicació en tot l'organigrama.

- La quota d'estudiants que pertoqui.
- PAS.

La comissió serà presidida pel Coordinador de Medi Ambient del Campus, com a delegat del Rector, que orgànicament dependrà del Director de la OSSMA com a comissionat de medi ambient del Rector.

Recursos humans

- Coordinador de Medi Ambient del Campus.
- Delegada de la OSSMA al Campus.
- Administratiu
- Becari(s) segons la fase de desenvolupament i aplicació del Pla.

Accions

- Inventariar els processos, hàbits i costums relacionats amb els punts crítics.
- Diagnosi de la situació i objectius assolir, debatuts i establerts per la Comissió de Medi Ambient del Campus de Vall d'Hebron.
- Programa de sensibilització i participació dels diversos nivells de l'organització.
- Programa de sensibilització i participació dels estudiants del Campus (caldrà que anés paral·lelament amb un procés d'ambientalització curricular).
- En una primera fase immediata, perfeccionar i establir (quan no hi sigui) la recollida selectiva de residus, d'acord amb el que es pacti amb l'Entitat metropolitana i l'Ajuntament.
- Revisió dels punts febles de les contrates de serveis, pel que fa a aspectes ambientals. Pactar la seva resolució amb els implicats.
- Realitzar una diagnosi energètica del Campus de la Vall d'Hebron.
- Programa d'ambientalització dels ensenyaments que s'imparteixen al Campus.
- Realitzar trobades i jornades temàtiques en col·laboració amb altres Universitats catalanes, en l'orientació de les que ja s'han iniciat a la UPC i a la UAB.
- A mig termini, iniciar el procés de revisió de la gestió ambiental del Campus per optar a la Certificació ISO 14000.

Suports institucionals que es poden obtenir

- Entitat Metropolitana de Gestió de Residus Urbans i Ajuntament de Barcelona, pel que fa al programa de residus, recursos i energia.
- Centre Català de la Producció Neta, pel que fa a aspectes energètics.
- Departament de Medi Ambient, pel que fa al suport a l'ambientalització curricular i a la sensibilització.
- Diputació de Barcelona, pel que són serveis i espais compartits.
- Altres: AGBAR, Transports de Barcelona, etc.
- Diputació de Barcelona. Àrea de Medi Ambient. Programa d'Auditoria energètica.

Consideracions finals

L'objectiu últim de tot el procés és fer innecessària la Comissió i la Coordinació de Medi Ambient del Campus, en la mesura que els valors de la sostenibilitat i la gestió ambiental s'integri de manera normalitzada al sistema de gestió general del Campus i de la Universitat de Barcelona.

Fora bó posar-se com fites desitjables en el ple assoliment dels objectius plantejats pel 2004, com a contribució i exemple pel Fòrum Universal de les Cultures, i com a contribució a l'assoliment dels objectius plantejats pel PMGRU.

Fases per establir un sistema de gestió ambiental

Fase I: Avaluació prèvia

Descripció de l'organigrama del:

- Campus Vall d'Hebron.
- Centres.
- Departaments.
- Serveis.

A partir de la descripció establir els fluxes i dependències funcionals i orgàniques.

Identificació de processos amb aspectes ambientals associats, a cadascun dels nivells.

Establir i analitzar quina és la legislació ambiental aplicable.

Estructura i responsabilitats

- Gestió ambiental actual.
- Funcions de la comissió de medi ambient de la Universitat de Barcelona.
- Funcions de la Gestió del CVH.
- Funcions del coordinador ambiental del CVH.
- Funcions del coordinador ambiental del centre

Descripció de processos a analitzar

La descripció dels processos, dels diferents vectors ambientals, es dura a terme a diferents nivells:

- Gestió del campus.
 - Gestió general.
 - Gestió de serveis comuns.
 - Gestió de contractes.
- Gestió de Centres.
- Gestió de Departaments.

Valoració, descripció i coneixement de:

Les polítiques ambientals de la UB.

Avaluació i anàlisi del seu funcionament i idoneïtat de l'estructura organitzativa

- Els actors implicats
- Les comissions que tenen relació amb el medi ambient

L'energia

- Les fonts
- Consum i evolució
- Cost econòmic
- Conscienciació i disposició dels usuaris a la reducció

L'aigua

- Fonts de subministrament
- Destí final. Aigües residuals
- Els consums
- Evolució dels consums
- Cost econòmic
- Conscienciació i disposició dels usuaris a la reducció

Les instal·lacions

- Any de construcció
- Rehabilitació
- Accessibilitat
- Normativa
- Tipus de calefacció

- L'aigua

El transport i l'aparcament

- Viatges per tipus de transport, el cotxe privat i el transport públic
- Sincronització. Hores d'arribades i sortides
- El transport públic. El seu ús, els increments o descensos
- Detecció de zones de la ciutat sense cobertura de transport públic directe
- Capacitat. Nombre de places d'aparcament
- Ubicació dels aparcaments

L'ordenació de l'espai

- El parc de Collserola
- Distribució de les superfícies de jardins
- Distribució de les zones construïdes
- Distribució dels aparcaments

Les compres

- Política de compres
- Existència de directrius de compres en la UB
- Contractes amb les empreses concessionàries de serveis i projectes d'obres, i exigències

Els residus sòlids urbans

- El paper
- El vidre
- El metall i les llaunes
- Els envasos i els plàstics
- La matèria orgànica
- La generació de residus. La producció. L'evolució.

Altres residus

- Els laboratoris

Valoració general de l'acompliment de requisits legals i reglamentaris

- Aigua
- Energia
- Emissions a l'atmosfera
- Residus

Anàlisi respecte les normes ISO 14.000

Fase II: establiment i aplicació d'una política i d'un Sistema de Gestió Ambiental

- Constitució del comitè de GA del Campus.
- Debat i aprovació de la Política Ambiental (accions, gestió, formació, monitorització).
- Constitució dels comitès (o nomenament de Coordinador) de Gestió Ambiental de Centre, per l'elaboració de la documentació precisa.
- Implantació progressiva del SGA aprovat.
- Elaboració de Manuals de GA, Manuals de Procediment, Instruccions de treball, Registres, etc.
- Formació ambiental a diferents nivells implicats en la gestió d'unitats de funcionament.
- Sensibilització d'estudiants, PAS, professorat sobre vectors ambientals específics i accions puntuals emblemàtiques.
- Ambientalització curricular: establiment d'objectius i accions progressives que afecten els ensenyaments.

Fase III: Certificació de SGA segons la norma ISO 14.000

ANNEX 2: DIRECTRIUS PER ESTABLIR UN SISTEMA DE GESTIÓ AMBIENTAL AL CAMPUS VALL D'HEBRON (VERSIÓ DE SÍNTESI)

Projecte: Directrius per establir un sistema de gestió ambiental al Campus de la Vall d'Hebron. Universitat de Barcelona.

Objectius

1. Establir les condicions per tal de facilitar l'ambientalització de la gestió del Campus Vall d'Hebron, que permeti, a mig termini, assolir una certificació ISO 14.000.
2. Inventariar la producció de residus i establir estratègies per implantar una recollida selectiva eficient. Això afecta a departaments, serveis administratius i serveis prestats per contractes.
3. Realitzar una diagnosi energètica i establir criteris i estratègies per millorar en eficiència i reducció de consums.
4. Analitzar i tipificar comportament i hàbits implicats en la producció de residus i en el consum energètic, per tal d'establir estratègies de canvi orientades a potenciar un comportament més sostenible.

Línies d'actuació – estratègies

- ⇒ Inventariar els processos, hàbits i costums relacionats amb els punts crítics. Per una diagnosi inicial (Divisió, Gestió de Campus, Centres, Departaments, Estudiants).
- ⇒ Constituir la Comissió de Medi Ambient del Campus.
- ⇒ Diagnosi de la situació i objectius assolir, debatuts i establerts per la Comissió de Medi Ambient del Campus Vall d'Hebron.
- ⇒ Revisió dels punts febles de les contrates de serveis, pel que fa a aspectes ambientals. Pactar la seva resolució amb els implicats.
- ⇒ Programa de sensibilització i participació dels diversos nivells de l'organització.
- ⇒ En una primera fase immediata, perfeccionar i establir (quan no hi sigui) la recollida selectiva de residus, d'acord amb el que es pacti amb l'Entitat Metropolitana, l'Ajuntament de Barcelona i la Diputació de Barcelona.
- ⇒ Programa de sensibilització i participació dels estudiants del Campus (caldrà que anés paral·lelament amb un procés d'ambientalització curricular).
- ⇒ Realitzar una diagnosi energètica del Campus de la Vall d'Hebron.

- ⇒ Programa d'ambientalització dels ensenyaments que s'imparteixen al Campus.
- ⇒ Realitzar trobades i jornades temàtiques en col·laboració amb altres Universitats catalanes, en l'orientació de les que ja s'han iniciat a la UPC i a la UAB.
- ⇒ A mig termini, iniciar el procés de revisió de la gestió ambiental del Campus per optar a la Certificació ISO 14000.

Pla d'acció i Calendari

Fase I: Avaluació prèvia

- **Descripció de l'organigrama, -Campus Vall d'Hebron, Centres, Departaments i serveis- establir fluxes i dependències funcionals i orgàniques.**
- Identificar processos amb aspectes ambientals associats.
- Establir i analitzar quina és la legislació ambiental aplicable.
- **Descripció dels processos, dels diferents vectors ambientals, es dura a terme a diferents nivells:**
 - Gestió del campus.
 - Gestió de Centres.
 - Gestió de Departaments.
- **Valoració, descripció i coneixement de les polítiques ambientals de la UB.**
- Anàlisi de la situació respecte les normes ISO 14.000

Fase II: establiment i aplicació d'una política i d'un Sistema de Gestió Ambiental

- Constitució del Comitè de GA del Campus.
- Constitució dels comitès (o nomenament de Coordinador) de Gestió Ambiental de Centre, per l'elaboració de la documentació precisa.
- Debat i aprovació de la Política Ambiental (accions, gestió, formació, monitorització).
- Implantació progressiva del SGA aprovat.

- Elaboració de Manuals de GA, Manuals de Procediment, Instruccions de treball, Registres, etc.
- Formació ambiental a diferents nivells implicats en la gestió d'unitats de funcionament.
- Sensibilització d'estudiants, PAS, professorat sobre vectors ambientals específics i accions puntuals emblemàtiques.
- Ambientalització curricular: establiment d'objectius i accions progressives que afecten els ensenyaments.

Fase III: Certificació de SGA segons la norma ISO 14.000

Calendari

2000-2001	Octubre	Novembre	Desembre	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Setembre	Octubre
Fase avaluació prèvia i desenvolupament documental												
Desplegament de contactes												
Realització d'entrevistes												
Recull de documentació												
Revisió de documentació												
Descripció de processos												
Anàlisi respecte ISO 14000												
Redacció informe diagnosi												
Debats sobre els documents												
Fase: Implantació SGA aprovat												
Constitució de comitès												
Pla d'acció ambiental												
Debats Pla d'acció												
Elaboració de manuals												
Fase: Certificació SGA CVH												

ANNEX 3: DOCUMENT DE DIAGNOSI AMBIENTAL INICIAL DEL CAMPUS VALL D'HEBRON

(Veure document específic)

ANNEX 4: DOCUMENT DE SÍNTESI DE LA DIAGNOSI AMBIENTAL INICIAL DEL CAMPUS VALL D'HEBRON

(Veure document específic)

ANNEX 5: ACTES DE LA COMISSIÓ DE MEDI AMBIENT DEL CAMPUS VALL D'HEBRON

Acta de la reunió de la comissió de medi ambient del Campus Vall d'Hebron del dia 14 de setembre del 2001

La reunió es celebra el dia 17 de juliol a la sala de Junes de la Divisió V. El Dr. Miquel Viñas, Vicerector de Promoció Universitària, dóna la benvinguda i fa la presentació de la reunió.

El Dr. Enric Pol, Coordinador Ambiental del Campus Vall d'Hebron fa la presentació del document de la Diagnosi Ambiental Inicial del Campus Vall d'Hebron (*adjuntem una còpia del document de síntesi de la diagnosi ambiental*). S'exposen les línies generals sobre les que s'ha organitzat l'informe i es concreten com es mostra, algunes propostes que se'n poden derivar que hauran de ser debatudes per la Comissió de Medi Ambient del Campus Vall d'Hebron, que s'haurà de constituir en aquesta reunió.

Presentació del document

En síntesi la presentació del document va ser la següent:

Objectius de la diagnosi ambiental

Establir les condicions per facilitar l'ambientalització de la gestió del Campus de la Vall d'Hebron, que permeti, a mig termini, assolir una certificació ISO 14.000.

Els objectius específics:

- Inventariar les activitats que es realitzen en el Campus Vall d'Hebron, valorant les entrades, processos i sortides, per detectar possibles efectes ambientals.
- Identificar àrees on cal fer millores.
- Detectar el grau de compliment de la normativa ambiental vigent.
- Analitzar el grau d'ambientalització curricular i de la recerca.

Línies d'actuació previstes en el projecte, comprenen els següents punts:

- Inventariar els processos, hàbits i conductes relacionades amb els vectors ambientals.
- Revisar els punts febles de les contractes de serveis.
- Constituir el Comitè Ambiental del Campus Vall d'Hebron.
- Establir un Pla d'Acció Ambiental.
- Debatre i aprovar la Política ambiental
- Dissenyar programes de sensibilització i participació
- Realitzar el programa d'ambientalització dels ensenyaments.
- Elaborar manuals de gestió ambiental.

Procediment de treball

- Reunions amb els caps de l'estructura orgànica.
- Revisió documental d'anàlisi d'estudis, projectes, etc.
- Entrevistes amb els caps d'unitat amb capacitat de decisió i gestió.

L'abast de l'estudi ha estat delimitat al Campus Vall d'Hebron.

S'aporten dades i propostes de millora que haurà de treballar i debatre posteriorment la Comissió de Medi Ambient del Campus Vall d'Hebron sobre els següents aspectes que tenen relació amb el medi ambient:

- Els serveis
- L'energia
- L'aigua
- La generació i gestió de residus
- El transport, la mobilitat i l'accessibilitat
- L'ambientalització curricular

Les aportacions del participants a la reunió, les hem es poden sintetitzar en funció del tema de referència.

Organització: estructura i responsabilitats

La Universitat de Barcelona té l'usdefruit del Campus i paga una quantitat important a la Diputació de Barcelona. per tant, per emprendre determinats tipus d'accions s'ha d'arribar acords amb la Diputació de Barcelona i aquesta provoca interferències. S'hauria d'arribar a acords, entre la Universitat de Barcelona i la Diputació de Barcelona, per donar més autonomia a la Universitat de Barcelona.

En el Campus, en la pràctica, hi ha una estructura vertical que no facilita la comunicació. No hi ha un espai central que faciliti o estimuli la relació.

Els petits equips de treball funcionen bé, hi ha un equip que ha estat treballant els temes de la recollida selectiva integrat per representats d'Administració de Campus, de la Diputació de Barcelona, el Palau de les Heures i l'Ajuntament de Barcelona.

S'informa que la Divisió II ha encarregat un informe sobre els temes ambientals, a una empresa privada, on es fan diferents aportacions, es proposen accions i terminis per portar-les endavant. Aquest informe pot ser d'ajut per el disseny d'accions a emprendre al Campus Vall d'Hebron. S'ha de promoure el intercanvi quan es realitzin projectes que van en aquesta línia per tal de generar sinèrgies.

L'energia

S'hauria d'incorporar informació que fa referència a l'estació transformació d'alta a baixa tensió, situada molt a prop de l'edifici de Ponent (conèixer on està ubicada l'altre estació per que en el Campus hi ha dues) i estudiar els seus efectes en la salut de les persones. Comenten que hi ha estudis epidemiològics que relacionen la proximitat d'aquestes estacions amb algun tipus de càncer. S'acorda que l'OSSMA s'ocuparà d'estudiar aquest tema. Per conèixer, també, el grau d'acompliment de la normativa.

En relació a l'aire condicionat consergeries i seguretat haurien de conèixer el funcionament. S'hauria de tenir un horari flexible pel funcionament i no rígid com fins ara. Per aquest tema s'han d'emprendre mesures informatives, per que, les persones prenguin consciència del nivell de control del sistema que poden fer des de cada edifici, espai o despatx..

Respecte el cost econòmic durant el mes d'agost s'esmenta que la despesa energètica depèn del clima. per elaborar el pressupost de les despeses de consum energètic, l'àrea d'obres de la UB revisa els costos durant un període de 10 anys.

La política de compres

Alguns assistents fan notar que malgrat l'atomització en les compres, hi ha molt rigor en el seu control: es fan auditories, les empreses han d'estar al corrent de les seves obligacions i deures amb Hisenda per ser proveïdores de la Universitat de Barcelona.

El transport, la mobilitat i l'accessibilitat

Pel que fa al tema dels pàrkings, s'estan restringint el número de places d'aparcament però no hi ha alternatives.

La Diputació de Barcelona no paga el transport públic intern del Campus Vall d'Hebron, però el seu personal i els seus residents l'usen assíduament.

S'ha de treballar en el tema de la supressió de barreres arquitectòniques. Cal un programa progressiu i temporalitzat de millores, no es pot finançar tot alhora des de la Universitat de Barcelona.

Temes d'accessibilitat en els edificis: es fa notar que quan es van posar els poms de les portes als edificis del Campus eren reglamentaris. Ara no es disposa de pressupost per fer un canvi massiu. A un edifici que pertany a la Divisió V es va canviar una porta per posar-la automàtica, i està previst que Administració de Campus en canviï una altre amb partides pressupostàries ordinàries.

Els edificis

En temes arquitectònics, s'hauria de treballar per fer els espais més habitables. Es suggereixen accions que es podrien emprendre amb aquesta finalitat, com per exemple: a l'edifici de migdia posar una pantalla d'arbres o tendals per protegir del sol. Per aplicar aquestes mesures haurien de treballar conjuntament els arquitectes de la Diputació de Barcelona (que controlen la preservació estètica de Llars Mundet) i la Universitat de Barcelona.

Zones verdes

Es valora que malgrat parlar-se de Campus verd el metre quadrat de gespa útil per a l'alumne en el Campus és molt baix. Tot i això és comenta que si comparem amb altres Campus de la Universitat de Barcelona és el que té més metres quadrats de verd.

Es suggereix que caldria treballar la connectivitat entre el Campus i altres espais verds propers com són el Parc del laberint o Collserola. Administració de Campus posa en coneixement dels assistents que actualment hi ha una comissió, que es reuneix mensualment, on hi participen representats de la Diputació de Barcelona, el Palau de les Heures i la Universitat de Barcelona que estan treballant aquests temes

Es fa saber que es compta amb el permís de la Diputació per ajardinar dues zones (la zona de darrera de la parada de l'autobús i tres terrasses a prop de l'edifici de Migdia).

La Diputació compta amb un estudi sobre espècies vegetals del Campus.

Sobre l'informe

Es valora que del treball sortiran directrius que poden també ser aplicables a altres Campus de la Universitat de Barcelona.

Es donarà difusió a l'informe presentat a la reunió per tal d'incorporar noves dades i noves propostes, però s'acorda que l'informe complet es lliurarà només a les persones que ho demandin.

Hi ha accions que són fàcilment aplicables i caldria tirar-les endavant, per exemple, el que té relació amb la recollida selectiva del paper o alguns aspectes a millorar en l'àmbit de l'accessibilitat.

Altres

Es valora críticament el tema dels permisos de les campanyes publicitàries en el recinte del Campus, amb impactes ambientals i estètics. Els camions que fan les campanyes de promoció dels diferents productes generen molt soroll i molèsties.

S'hauria d'incorporar el tema del tabac, en relació a dos aspectes, es fuma en llocs que hi ha la prohibició de fumar i hi ha espais bruts de burilles de cigarret, s'hauria d'aplicar una política coherent.

La comissió de medi ambient del Campus Vall d'Hebron

La comissió s'hauria de fixar tres objectius. Primer, impulsar un canvi d'actituds dels usuaris del Campus. Segon, orientar en la presa de decisions, i tercer, millorar la qualitat de vida de les persones usuàries del Campus.

S'hauria de pensar, també, com s'ha de coordinar amb la comissió de seguretat i medi ambient per no duplicar esforços i que no es produeixin sectorialitzacions.

La Comissió de Medi Ambient del Campus Vall d'Hebron hauria de ser una comissió executiva i no representativa. La Universitat de Barcelona ja compta amb una comissió de medi ambient representativa.

Ha de ser una comissió de treball formada per persones amb interès i coneixement sobre el tema. Cada unitat haurà de triar la persona més adequada per desenvolupar aquesta tasca.

La comissió treballarà per tal d'establir quins són els temes sobre els quals cal recollir més informació, realitzar amb més detall el Pla d'Acció Ambiental, fer una proposta de priorització de temes, i posteriorment portar-ho a debat.

Es comenta que si es crea una comissió excessivament especialitzada és perd globalitat i transversalitat. Es demana que hi ha d'haver coordinació i una bona organització. S'ha de fer una bona tasca de comunicació i difusió del projecte, per tal d'enriquir el treball i buscar complicitats. Que no es perdi la visió global ha de ser un objectiu prioritari.

Es debat i es fa una proposta per definir quina ha de ser composició de la Comissió (operativa) de Medi Ambient del Campus:

Administrador de Campus
Un representant de la Divisió IV
Un representant de la Divisió V
Un representant dels estudiants Divisió IV
Un representant dels estudiants Divisió V
Un representat del PAS
Un representat del Palau de les Heures

Tomás Ramos
Roser Nicolás
Teresa Romaña
Diego Muñoz

Margarita García
Guillem Iñiguez

S'acorda que cada unitat designarà una persona per que formi part de la comissió executiva de medi ambient i es comunicarà el nom de la persona abans del mes d'agost. I es proposa realitzar una primera reunió durant el mes de setembre per tal de fixar, el calendari de treball i les tasques a realitzar.

Acta de la reunió de la Comissió Operativa de Medi Ambient del Campus Vall d'Hebron del dia 29 d'octubre del 2001

La reunió es celebra el dia 17 d'octubre a l'aula 23 del Palau de les Heures. Presideix la reunió el Dr. Miquel Viñas, Vicerector de Promoció Universitària. Els assistents a la reunió són: Tomás Ramos (Administrador de Campus), Guillem Iñiguez (representat del Palau de les Heures), Teresa Romaña (representant de la Divisió V), Sergi Valera (Representat de la Divisió IV), Pedro Moreno (Representat de l'OSSMA), Diego Muñoz (representant dels estudiants de la Divisió IV) Margarita García (representant del PAS), Enric Pol (Coordinador Ambiental Campus Vall d'Hebron) i Carme de la Madrid (suport a la coordinació).

Es presenten dos Documents de treball: Les propostes, i la Proposta d'Eixos estratègics sobre els quals organitzar El Pla d'Acció

L'ordre del dia de la reunió és el següent.

Ordre del dia:

- 1- Establir les normes de funcionament de la Comissió.
- 2- Aportacions a la Diagnosi Inicial
- 3- Aportacions a les accions possibles
- 4- Priorització d'objectius
- 5- Calendari
- 6- Torn obert de paraules

S'acorda variar l'ordre del dia, iniciant la reunió per les aportacions al Document de Diagnosi Inicial i a continuació es treballa el Document de Propostes.

Aportacions al Document de Diagnosi

La primera aportació la realitza Teresa Romaña incidint en el tema de l'estalvi energètic.

Per aconseguir incidir en l'estalvi energètic s'apunten diverses propostes/accions:

- Per aconseguir la implicació i conscienciació del professorat en el tema de l'estalvi energètic caldria facilitar dades objectives de comportament respecte el consum.
- Objectivar les dades de consums energètics
- Per incentivar la reducció de consums energètics reverteixi en els centres l'estalvi que generen (ara no es fa factible per que els comptadors són generals, no mesuren per Departaments ni Centres).

Una altra dificultat afegida: és difícil conèixer la permanència del professorat a la Universitat, una possible solució seria fitxar, però, es descarta immediatament ja que hi ha moltes reticències per part dels docents i la decisió no és una tasca que correspongui aquesta Comissió.

Tomàs Ramos comenta algunes de les dades que no s'ha treballat i que poden aportar molta informació per incidir en el tema de l'estalvi energètic: els parts del servei de seguretat, tenen informació de cada departament i per cada dia, el nombre d'ordinadors, de llums, de fotocopiadors que queden obertes. Els parts fins ara es remeten a les consergeries de Centre.

Miquel Viñas

Les campanyes de sensibilització, de formació, d'informació s'han d'emmarcar en les polítiques globals de la Universitat de Barcelona, s'ha de treballar el sentit de pertinença a la Universitat (en sentit positiu). Aquesta tasca també l'hauran d'incorporar les comissions de medi ambient.

Enric Pol reamarca que s'ha de conèixer quin és el cost d'instal·lació de comptadors per separat, disposar d'aquesta de la informació permetria marcar línies d'actuació. Seria útil per dissenyar campanyes informatives i de sensibilització i aconseguir que l'estalvi repercuteixi de forma directe a que el generi, tindria un efecte de reforç positiu.

S'haurien de conèixer comportaments del professorat a dos nivells, les aules i el despatx.

Miquel Viñas proposa treballar a nivell institucional per enfortir i recuperar el sentit de pertinença a la Universitat de Barcelona (la institució pateix agressions del exterior i el propi sistema). Els temes que es tracten de forma transversal poden contribuir en aquest sentit. S'haurà de tenir en compte alhora d'elaborar estratègies d'actuació i dissenyar campanyes.

Per altre part, Enric Pol comenta que en una classe de practica de psicologia ambiental sobre campanyes s'ha realitzat un exercici on se'ls demana la valoració i la credibilitat dels missatges institucionals i la puntuació mitjana obtinguda és d'entre 6 i 8. S'hauria d'estudiar quina és la resposta del professorat, és el col·lectiu més difícil.

Una altre de les aportacions dirigides al Document de Diagnosi per part de Teresa Romaña és el fet que no s'identifica com unitat els diferents aularis, i en aquests s'hi donen diferents processos relacionats amb l'energia, els residus,...

Pedro Moreno confirma que el cost aproximat d'un comptador de lectura d'electricitat és de 25.000 pessetes.

Per avançar en el treball de la comissió s'haurien d'analitzar les accions concretes, establir les diferents fases per assolir-les, qui són els agents implicats, com es transmeten, més que treballar plantejaments més genèrics o conclusions vàlides que siguin generalistes.

S'hauria de treballar per veure com s'integren els treballs de la comissió de medi ambient del Campus Vall d'Hebron i altres programes, serveis que ja estan en marxa com la prevenció de riscos, els sistemes de qualitat, o els treballs que està realitzant la Comissió de Medi Ambient de la Universitat de Barcelona.

A continuació, Enric Pol remarca que per a la consecució de la certificació ISO caldrà incorporar informació referent a la legislació aplicable. Per tant, s'haurà de comptar amb l'assessorament del professorat de la Facultat de Dret, es demanarà al professor Tulio Rosembuj. Aquesta informació serà vàlida per a tots els Campus de la Universitat de Barcelona.

El Pla d'acció ambiental ha de recollir dues filosofies:

- El treball a llarg termini
- No desatendre les accions puntuals, les accions visibles aplicables a curt termini

Discussió del Document Eixos estratègics sobre els quals organitzar El Pla d'Acció

L'apartat que fa referència a l'ambientalització curricular.

Miquel Viñas explica que en aquests moments s'està finalitzant la segona etapa de l'estudi *sobre l'ambientalització en la docència i la recerca a la Universitat de Barcelona* està dirigint el professor Mateu i posteriorment es difondrà a nivell de professorat. El gabinet de premsa està preparant un article amb els resultats més rellevants de l'estudi que es farà públic en el proper número de la revista de la UB, i està previst que es pugi consultar l'estudi des de la pàgina WEB de la UB.

En l'estudi hi ha informació molt detallada i exhaustiva, encara manca acabar la tercera fase del treball.

S'està treballant en l'edició del llibre blanc del medi ambient de la Universitat de Barcelona.

Amb les dades que es disposa, les més significatives són, la UB té entre 8-10% de continguts ambientals en les assignatures. Aquesta dada coincideix amb les de la UPC, s'ha de tenir en compte que aquesta Universitat té ensenyaments específics de medi ambient.

Les instal·lacions

Sobre aquest tema, Pedro Moreno fa referència a la manca d'un apartat que faci referència a infraestructures i instal·lacions, que hauria d'incloure informació referent a:

- Les calderes: eficiència de la maquinaria, estat de conservació, eficiència de la calefacció, manteniment, cadències de canvis de filtres, rendiment, emissió de gasos.
- Altres instal·lacions, com: ascensors, instal·lació elèctrica, instal·lació d'aigua, aportar dades sobre l'estat de conservació, eficiència, manteniment, rendiment.

Aquesta informació l'ha de facilitar Administració de Campus.

Els plecs de condicions

Els plecs de condicions pels concursos de la Universitat els confeccionen els serveis d'obres i/o el servei de patrimoni i/o el servei de concessions, posteriorment s'envia a les Divisions i a l'OSSMA per que facin les esmenes oportunes.

Ara s'està revisant el Plec de condicions del servei de neteja i s'ha remes a l'OSSMA per que faci les esmenes, però, només tenen una setmana per a revisar els plecs de condicions.

Miquel Viñas

Pels Plecs de condicions s'hauria d'influir per que s'incorporin aspectes ambientals progressivament.

Comenta l'exemple d'Alemanya les màquines expendedores de begudes només tenen ampolles de vidre retornable. La UB ha de posar-se al davant en aquest tipus d'iniciatives.

La Comissió de Medi Ambient del Campus pot fer recomanacions per a incorporar als Plecs de Condicions.

A la Universitat Autònoma de Barcelona, tenen màquines de vending amb ampolles de vidre i màquines per a recupera el vidre que retorna una quantitat de diners. Hauríem de conèixer el preu d'aquest servei.

S'està implantat un canvi en la política gerencial de la UB pel que fa a la concessió de serveis, fins ara, els serveis havien de generar ingressos per a la UB, ara està previst donar el servei, aquesta implantació serà progressiva.

Si els serveis tenen un cost més alt per que s'estan fent polítiques ambientalment correctes, s'hauria d'explicar que el cost del servei incorpora beneficis ambientals afegits.

Sobre el tema del reciclatge, Pedro Moreno comenta que el salt qualitatiu important pel que fa a la gestió seria no vendre llaunes i PVC en els bars i màquines de vending més que fer una política de reciclatge correcte.

Pel tema de productes de la neteja, de maquinaria, es revisen els requisits i els productes i materials utilitzats, finalment, l'OSSMA haurà d'indicar quins productes es poden utilitzar i quins no.

En els Plecs de condicions, els mínims s'haurien de marcar des de les comissions de medi ambient i aportar informació per tal d'optimitzar-los, l'OSSMA vetlla per que els criteris ambientals estiguin incorporats sistemàticament.

S'ha d'estudiar com vetllem pel compliment dels plecs de condicions, fins ara aquestes competències no estan ben definides, no es sap de qui és aquesta funció. Hauria d'estar assumit per tothom però aquesta conscienciació no es crea en 4 dies.

El compliment de les condicions del servei de neteja està controlat, ordenat per l'OSSMA i funciona.

El Bar – Restaurant s'haurà d'adaptar a la implementació de la recollida selectiva, la matèria orgànica

Per la venda de begudes de vidre la implantació hauria de ser progressiva, s'haurien de marcar objectius tipus: que no es canviï cap màquina que no compleixi les normes (només expenedores de vidre) o que en "X" anys totes les màquines de vending expenguin envasos de vidre.

Miquel Viñas fa referència a la política de compres de la Universitat de Barcelona.

A la Divisió IV, hi ha més centralització, en ocasions pot optimitzar les compres, però, l'aspecte de la centralització depèn de cada centre.

Les grans compres, a partir d'un import determinat si sobrepassa els 2.000.000, han de sortir a concurs.

Una bona iniciativa seria intentar quantificar les empreses, amb venda de productes de compra prioritaria. S'haurien de contrastar diferents aspectes com: el cost, els criteris ambientals. La divisió I està treballant en aquest sentit. S'hauria de determinar que se'ls demana a les empreses per a ser proveïdores de l'UB.

Els catàlegs o llistat de productes hauria de ser divers, i comptar amb més d'una empresa, cal evitar que passi el mateix que amb l'agència de viatges. En les polítiques de compres s'haurien de contemplar mesures d'orientació en cap cas coercitives.

Enric Pol comenta que s'hauria de treballar en dues línies

- La Central de compres (incorpori criteris ambientals)
- Bones pràctiques. Tenint en compte i definint les característiques dels productes.

Hi ha un aspecte que no funciona, que sigui més car comprar des de la Divisió més quantitat de qualsevol producte que fer-ho des de unitats més productes.

Pedro Moreno remarca que la secció econòmica de la UB es dedica a estudiar i recollir ofertes de productes, el seu cost, la qualitat, i passa la informació que creu convenient.

Respecte els terminis de pagament, hi ha millores, ara la UB paga a dos mesos a les empreses proveïdores. Hi ha males pràctiques entre el professorat, quan no compten amb pressupost retrassen el passament de la factura, per tant, l'empresa proveïdora cobra al cap. de molts mesos, aquesta pràctica està disminuint.

Teresa Romaña asenyalava que en la divisió V hi ha comunicació entre el personal administratiu dels departament, juguen un paper rellevant en relació a la difusió de la informació sobre el tema de les compres, s'hauria de potenciar aquesta xarxa que ja existeix.

Seguidament, Enric Pol proposa que la comissió podria elaborar un manual de compres, que incorpori empreses recomanades i els productes bàsics, com pot ser el paper, toner,...El manual hauria d'aportar informació, tant de criteris de compra (aquest varien en funció del producte), cost, criteris ambientals,...això ha d'anar lligat a l'estalvi, per tant, a de contemplar bones pràctiques lligades a la minimització.

Finalment Margarita Garcia i Tomàs Ramos informen sobre la colònia de gats que hi ha en el recinte del Campus. La Diputació de Barcelona està treballant en aquest sentit i amb aproximadament 3 mesos aquest problema quedarà solventat,

Diego Muñoz comenta que les inquietuds dels estudiants són les que fan referència als residus, que el servei de reprografia compleixi el Plec de condicions, i els residus que es generen en bar.

S'acorda que els diferents membres de la Comissió per a la propera reunió s'encarregaran de recopilar informacions i/o preparar diferents materials. La divisió de les tasques és la següent:

- Demanar pressupost de comptadors (Tomàs Ramos).
- Dissenyar i planificar el treball amb els 'partes' de seguretat en relació a temes energètics (Enric Pol i Carme de la Madrid).
- Realitzar un llistat de productes i materials (els més utilitzats) en la unitat d'administració, empreses que serveixen el producte i criteris de compra, integrant els ambientals.

S'està realitzant, també, l'enquesta de mobilitat al Campus del Vall d'Hebron, s'espera disposar de les primeres dades a finals del mes de novembre.

Acta de la reunió de la Comissió Operativa de Medi Ambient del Campus Vall d'Hebron del dia 19 de desembre del 2001

La reunió es celebra el dia 19 de desembre a l'aula 13 del Palau de les Heures. Els assistents a la reunió són: Daniel Domene (Administració de Campus), Guillem Iñiguez (Palau de les Heures), Teresa Romaña (Divisió V), Joaquim Arnau (Divisió IV), Pedro Moreno i Rosa Tur (OSSMA), Diego Muñoz (representant dels estudiants de la Divisió IV) Margarita García (PAS), Enric Pol (Coordinador Ambiental Campus Vall d'Hebron) i Carme de la Madrid (suport a la coordinació).

L'ordre del dia de la reunió és el següent.

Ordre del dia:

- 1- Informació del coordinador
- 2- Presentació enquesta de mobilitat
- 3- Comportament Cívic al Campus Vall d'Hebron
- 4- Informació del desplegament de la recollida selectiva al Campus Vall d'Hebron
- 5- Propostes d'acció
- 6- Torn obert de paraules

La presentació del tema de l'energia la realitza Daniel Domene, del desplegament de la recollida selectiva, Rosa Tur i la mobilitat, Enric Pol. L'acte, també, recull per a cadascun dels temes les aportacions realitzades per els assistents a la reunió.

S'acorda variar l'ordre del dia, en primer lloc (Administració de Campus) presenta els pressupostos per posar comptadors de lectura en els diferents edificis.

Energia

Només hi ha un comptador de lectura general per tot el Campus, la recepció és en alta, hi ha dos estacions transformadores en baixa. La companyia factura en alta.

Cada edifici té la seva escomesa (Ponent, estabulari, migdia,...) l'opció més econòmica és posar un comptador per mesurar el consum en cada edifici, el cost de la inversió és de 491.000 pessetes + IVA.

Hi ha altres opcions el comptador electrònic (es pot realitzar un control per ordinador) la implantació d'aquest sistema té un cost d'entre 1.200.000 – 1.400.000 pessetes.

Una tercera opció és l'analitzador per xarxes, es pot controlar el consum per fases/derivacions/amparatge. Té un cost econòmic d'entre 700.000-800.000 pessetes.

En els darrers anys hi ha un estalvi important d'energia a nivell de tot el Campus. El cost és menor l'any 1996 que el curs 2000-2001 tot i que augmenta el número de personal.

El que provoca més consum són les grans instal·lacions, les bombes de calor i de refrigeració. En èpoques de vacances (estiu i caps de setmana) quan hi ha poca gent les instal·lacions no estan en funcionament. Les instal·lacions es posen en marxa, al matí, planta a planta i per la nit s'apaga. No hi ha horaris pre – fixats, varia cada any.

Desplegament de la recollida selectiva

La recollida de residus especials que es generen als 4 laboratoris funciona, actualment s'estan realitzant d'entre 3-4 recollides l'any. Als laboratoris se'ls facilita bidons per a la recollida de líquids i els productes químics s'envasen. La recollida de residus especials està normalitzada.

La recollida de paper i cartró segueix una línia ascendent. Des de fa temps s'estan utilitzant bosses de plàstic de colors diferents, les blaves pel paper i les negres pel rebuig. S'ha de fer el canvi a bosses blaves a algunes aules de l'edifici de Migdia.

S'està completant el desplegament de la recollida de paper i cartró. A l'edifici de Llevant s'estan posant papereres per fer la recollida d'aquesta fracció dels residus als despatxos del professorat (s'ha detectat que alguns membres del professorat no volen papereres i s'hauria d'esbrinar per quins motius no les volen). A l'edifici de Migdia ja disposen de papereres per a la recollida del paper mentre que Migdia I encara no es disposa de totes les necessàries i es completarà un cop es finalitzi a l'edifici de Llevant. S'estan ubicant contenidors de paper al costat de les cartelleres.

La recollida del toner s'està realitzant en algunes unitats, però s'hauria d'ampliar a totes. S'ha de recopilar la informació que tenim dels diferents departaments (Document de Diagnosi Inicial) per detectar les unitats que no estan realitzant la recollida de toner. S'han de cercar algun sistema per a optimitzar la recollida d'aquesta fracció de residus.

La recollida de piles funciona correctament a la biblioteca. A nivell de Campus està disminuint la quantitat de piles recollides, es podria atribuir a: manca de confiança en el sistema, manca de visualització dels contenidors o augmenta l'ús de carregadors de piles.

Per a la implantació de la recollida selectiva al Campus Vall d'Hebron està previst col·locar 17 contenidors intermitjos dintre dels diferents edificis. Per acordar quina és la ubicació concreta es recollirà l'opinió i es consultarà amb els caps de les consergeries.

Pel desplegament de la recollida selectiva en l'interior dels edificis, s'acorda quina ha de ser la ubicació de la tripleta de contenidors (paper, envasos i rebuig). S'ubicarà tres tripletes en cada planta/vago, dues d'aquestes en els dos extrems i una en el mig.

El desplegament de la recollida de matèria orgànica es realitzarà en llocs concrets. S'ha de decidir on s'ubiquen els contenidors de matèria orgànica, en principi està previst ubicar-los al Bar, els 'Offices' dels edificis de Ponent, de Migdia i a l'aulari en la sala que hi ha el microones. La freqüència de recollida d'aquesta fracció de residus ha de ser diària, està estipulat, la recollida de matèria orgànica està subjecte a un tractament diferenciat.

Amb el responsable del Bar s'ha fet una reunió per a tractar el tema de la recollida selectiva, i aquesta ja s'ha iniciat. Actualment no separen el paper que va a parar al rebuig i s'haurà de corregir.

En el bar de la Diputació la UB no té competències però s'hauria de parlar amb els responsables per tal d'arribar algun acord.

En l'aulari de Migdia II s'ha detectat que hi ha 'mal' comportament respecte la separació de residus, els restes d'orgànica i el rebuig es diposita a les papereres del paper, un dels possibles motius pot ser la manca d'infraestructura.

Hi ha tres màquines de vending de cafè de comerç just, que tenen l'opció de got, però, encara no s'ha informat i no s'està utilitzant. Les màquines estan ubicades, una a l'edifici de Ponent i dues a Migdia. L'empresa proveïdora controla el rendiment de les màquines.

Canviar els envasos de plàstic o les llaunes per vidre de les màquines de la coca – cola no suposa cap problema, el cost seria '0', i es mantindria el producte al mateix preu, però s'hauria de fer algunes de les següents accions per tal de garantir que es recollissin els envasos selectivament:

- Adquirir màquines que recuperen els envasos (i que retornen part de l'import). El cost d'una màquina és de 800.000 pessetes.
- Posar contenidors intermitjos, prop de les màquines per a dipositar el vidre.

El canvi dels envasos de plàstic i les llaunes pel vidre suposa alguns problemes, com: més perill si es trenca un envàs, que s'escampin els envasos en les zones ajardinades que comporta cert perill.

Campanyes d'estalvi energètic

Abans d'iniciar la campanya s'haurien d'aclarir conceptes.

Per exemple, amb el tema dels fluorescents, hi ha la creença que té més cost apagar i encendre el llum que deixar-lo obert, amb l'avenç en la tecnologia això ha variat.

L'OSSMA està elaborant un document amb recomanacions, i per clarificar conceptes, com

- A partir de quant temps d'absència és més rentable apagar el llum.
- L'estalvi energètic amb l'ús dels ordinador (per exemple, l'ús del salvapantalles no suposa cap estalvi)

S'acorda que ens facilitaran quins aspectes s'estan treballant per tal de no duplicar la feina.

Recollida selectiva

Cal treballar coordinadament Administració de Campus i Palau de les Heures el tema de la recollida selectiva. S'haurien de fer campanyes de sensibilització conjuntes. En un principi el tema es va treballar conjuntament, però, actualment Administració de Campus ha avançat en les negociacions amb l'Ajuntament i al Palau de les Heures els manca informació.

Mobilitat

S'informa breument sobre els resultats de l'enquesta de mobilitat, fins ara la mostra inclou: els estudiants de les divisions IV i V, el professorat i PAS, s'acorda que amb l'inici de curs al gener – febrer es passarà l'enquesta a estudiants, professorat i personal del Palau de les Heures.

S'ha de treballar coordinadament les propostes respecte la mobilitat. Ara s'estan negociant dues propostes, que són, compatibles:

- Els representats de la Comissió de Medi Ambient del Campus Vall d'Hebron es varen reunir amb el President de l'Àrea Metropolitana del Transport. Es va proposar el canvi de traçat d'algunes línies d'autobusos 10, 17 i 45 per que tinguin parada més a prop del Campus Vall d'Hebron. Està pendent de resposta.
- Hi ha pendent de signar un acord entre Diputació de Barcelona, Transport Metropolità de Barcelona, Ajuntament de Barcelona i Universitat de Barcelona, per tal que el Bus intern de Campus formi part de la tarifa integrada. Aquesta proposta la ha negociada Administració de Campus.

Acta de la reunió de la Comissió Operativa de Medi Ambient del Campus Mundet del dia 14 de juny del 2002

La reunió es celebra el dia 14 de juny a l'aula 22 del Palau de les Hores. Els assistents a la reunió són: Miquel Viñas, Vicerector de la UB, Guillem Iñiguez i Laura Virgili (Palau de les Hores), Teresa Romaña (Divisió V), Montserrat Freixa (Divisió IV), Pedro Moreno i Rosa Tur (OSSMA), Margarita García (PAS), Tomás Ramos i Angel Goyena (Administració de Campus), Montserrat Playà (Vicegerent Divisió V), Enric Pol (Coordinador Ambiental Campus Mundet) i Carme de la Madrid (suport a la coordinació).

L'ordre del dia de la reunió és el següent.

1. Informació de les accions realitzades
2. Campanya de sensibilització de residus i energia
3. Primeres propostes per l'elaboració d'un manual de bones pràctiques per la compra de productes d'oficina
4. Torn obert de paraules

Enric Pol, com a Coordinador Ambiental del Campus Mundet exposa les raons pel retràs de la convocatòria de la reunió de la Comissió Operativa del Campus Mundet. Hi havia una qüestió d'encaix orgànic que dificultava l'execució de les propostes de la comissió. S'ha acordat amb la Comissió Rectora del Campus, que la comissió operativa de MA elevarà les seves recomanacions a tall de propostes a la CR i aquesta, previ debat i aprovació aportarà els medis per la seva execució, si és el cas.

Campanya de recollida selectiva

- Ja es tenen diverses propostes de disseny, demanades al Servei de Publicacions de la UB, pel cartell de suport i sensibilització sobre la recollida selectiva de residus i les enganxines pels contenidors que properament es desplegaran als interiors dels edificis. Manca, però, acabar de definir els continguts de que va a cada lloc, ja que no hi ha un acord clar entre el que diu la llei, la interpretació que en fa la Junta de Residus de la Generalitat i l'Agència Metropolitana de Residus.
- Respecte les propostes inicials dels productes que van a cada contenidor es proposen els següents canvis:
 - Posar canutillo o espiral dels treballs enlloc de cucs de plàstic
 - En que va a cada contenidor ressaltar més el net i brut
 - Unificar el plural i singular
- Per la recollida de tòners hi ha unitats de gestió que ja compten amb un proveïdor s'encarrega d'efectuar-la. Per a la resta d'unitats s'habilitaran contenidors específics i es situaran a les consergeries, secretaries, aules d'informàtiques (s'ha d'acabar d'estudiar quin són els indrets més adients) i el funcionament serà similar a la recollida de piles.

Administració de Campus informa que s'han aconseguit gratuïtament tots els contenidors per a la recollida selectiva, aproximadament uns 360. Amb el servei de neteja ja s'acordat que es posaran les bosses d'escombraries del mateix color que el contenidor.

Respecte als treballs dels estudiants es suggereix:

- Recomanar als estudiants que en la presentació dels treballs no emprin materials mixtos, com paper i plàstic, carpetes de plàstic i metalls etc....
- En les pautes per a l'elaboració dels treballs s'hauria d'implicar al professorat i les llibreries. Caldria analitzar els productes que tenen els punts de venda i recomanar els més adequats per a la seva recuperació o reciclatge posterior. La selecció s'hauria de convertir en norma de proveïment de les llibreries i serveis de reprografia de la UB. Aquest és un aspecte que entra dintre de la política de compres i *merchandising* de la UB. S'ha de tenir en compte que demanda i que oferta la mateixa universitat, ja que això, es pot incidir en els hàbits quan es té el recurs.

Es comenta que la Cooperativa Sant Jordi, es troba en una situació de transició que passa per que es vinculi més a la Universitat de Barcelona.

Campanya d'estalvi energètic. Es preveu iniciar la campanya abans que s'acabi el curs. Es posaran enganxines a les portes i finestres recordant que es tanqui el radiador, aire condicionat i llums. Amb la campanya es pretén incidir en el canvi d'hàbits.

Fulletó de recomanacions ambientals per incloure a les carpetes de matricula de tots els estudiants de la Universitat de Barcelona. Per bé que el fulletó és competència i decisió de la Comissió de Medi Ambient de la UB, es presenta a tall informatiu i es demana valoracions i suggeriments. Els comentaris respecte els continguts del fulletó són els següents:

- Respecte l'ambientalització curricular, a la que fa referència el fulletó, es suggereix, d'elaborar un llistat de matèries que tenen contingut ambiental i aquesta ha d'estar a disposició dels estudiants a les secretaries dels centres i al servei d'informació de la Universitat de Barcelona.
- Es proposa canviar el lema '*posa el medi ambient al teu currículum*' per una consigna menys imperativa com '*inclou o integra el medi ambient al teu currículum*', o bé, '*per que no poses el medi ambient al teu currículum?*'
- Es proposa incloure alguna consigna referida a millorar el clima de treball i de relacions personals.

Manual de productes material d'oficina, Margarita Garcia fa una breu presentació del document que ha elaborat, fent-se les següents consideracions:

- El manual està adreçat al personal de les diferents unitats de gestió del Campus. Quan el manual estigui elaborat, si s'escau i es viable les recomanacions que es fan es poden incorporar en els criteris de compra de la Universitat de Barcelona.
- No està clar que substituir el clor per blanquejar el paper per altres productes químics sigui més correcte.
- Actualment es fa un ús excessiu de paper.
- S'ha d'impulsar polítiques de compra i incidir en l'hàbit de l'ús del paper.
- El paper es llença enlloc de re-utilitzar.

- L'experiència del campus es pot exportar a altres campus de la Universitat de Barcelona.
- En les compres de les diferents unitats organitzatives els administratius juguen un paper clau, però, han de comptar amb el suport del cap de departament.

S'acorda que es reculli informació complementària sobre les característiques dels productes i preus, per realitzar aquest treball es crea una comissió de treball formada per: Marga García, Rosa Tur, Laura Virgili i Angel Goyena.

- S'enviarà una carta per informar que s'està redactant el manual i recollir aportacions del personal d'administració i serveis de totes les unitats de gestió del Campus: Departaments, secretaries i consergeries.
- Quan els continguts del manual estiguin més definits es podrien realitzar sessions informatives i d'intercanvi amb els caps de departament i els administratius de totes les unitats de gestió del Campus: Departaments, secretaries i consergeries.
- També es considera important treballar per unificar els criteris de compra del material informàtic, analitzar quines prestacions donen les diferents empreses i estudiar la forma d'incentivar la compra dels productes més adequats. (ajuts econòmics,...)
- Es comenta quin és el millor sistema d'impressió, el que resulta més econòmic és la fotocopiadora connectada a l'ordinador (el cost de la copia) però la despesa inicial és elevada (la compra de la fotocopiadora).

L'estudi de mobilitat, es presenta un avenç de resultats de l'enquesta de mobilitat. Els comentaris que es fan són els següents:

- Es demana que s'expliciti la informació sobre el nombre d'enquestes realitzades i l'error màxim admès.
- Es comenten les propostes sobre aparcament de la Diputació de Barcelona. Hi ha el projecte de treure el pàrking del ICE. Sota l'edifici de migdia es vol construir un pàrking amb tres plantes subterrànies, i es volen anar eliminant tots els aparcaments de superfície. Es comenta que el cost de la construcció del pàrking és molt elevat quan els cotxes en superfície no molesten excessivament.
- S'ha d'incorporar en l'informe informació sobre mobilitat per a discapacitats
- Es comenta que l'autobús hauria de funcionar amb carburants menys contaminants (gas, elèctric,...)

Acta de la reunió de la Comissió Operativa de Medi Ambient del Campus Vall d'Hebron del dia 17 de desembre del 2002

La reunió es celebra el dia 17 de desembre a l'aula 1 del Palau de les Heures. Presideix la reunió el Dr. Daniel Sainz, Delegat del Vicerector per temes de medi ambient. Els assistents a la reunió són: Tomás Ramos i Àngel Goyena (Administrador de Campus), Guillem Iñiguez (representat del Palau de les Heures), Teresa Romaña (representant de la Divisió V), Montserrat Freixa (Representat de la Divisió IV), Pedro Moreno (Representat de l'OSSMA), Enric Pol (Coordinador Ambiental Campus Vall d'Hebron) i Carme de la Madrid (suport a la coordinació).

Margarita García (representant del PAS) excusa la seva assistència.

Es presenta un únic Document de treball: Programa d'accions per a desenvolupar durant el curs 2002-2003.

L'ordre del dia de la reunió és el següent.

1. Presentació del nou responsable de medi ambient de la Universitat de Barcelona, Dr. Daniel Saiz
2. Estat de la situació actual,
3. Situació actual del desplegament de la Recollida Selectiva (Tomàs Ramos)
4. Informe de situació del grup que està propostes pel manual de bones pràctiques en la gestió administrativa (Margarita García)
5. Proposta de calendari de treball i accions pel curs 2002-2003
6. Qüestions sobrevingudes
7. Precs i preguntes

En primer lloc, es presenta Daniel Sainz, delegat del rector en temes de medi ambient, presideix les comissions de seguretat i medi ambient de la Universitat de Barcelona, i les comissions de medi ambient creades al Campus Mundet, així com altres comissions de medi ambient que es pugin crear en altres divisions.

Enric Pol, coordinador ambiental del Campus, explica els motius pels quals s'ha retardat la convocatòria de la reunió de la comissió operativa, ha estat degut al canvi en l'equip rectoral i en l'espera de la nova designació de la persona encarregada dels temes de medi ambient.

S'acorda que d'ara en endavant s'aprovarà l'acta de la reunió anterior. Es fa una breu explicació de l'acte de la reunió del 14 juny i s'aprova.

Estat de la situació actual

Campanyes

S'hauria de recuperar la idea del fulletó de recomanacions ambientals de cara el curs vinent enlloc d'incloure aquesta informació en la guia de l'estudiant per que tingui un major impacte.

El funcionament de la campanya de recollida selectiva s'explicarà més endavant (igual que l'esta del manual de bones pràctiques per la gestió administrativa) i es poden discutir les millores.

L'informe de la mobilitat, es discutirà en la propera reunió de la comissió a finals del mes de gener i prèviament es farà arribar per correu electrònic a tots els membres de la comissió.

De les propostes presentades a TMB sobre la modificació d'algunes línies d'autobusos urbans no s'ha obtingut cap resposta, és més, s'ha tret la línia 85 que connecta el campus amb el barri d'Horta. S'hauria de sol·licitar una nova reunió i pressionar per que es facin efectives les propostes de millora realitzades.

Situació actual de la recollida selectiva

S'entrega l'informe '**situació del sistema de gestió de residus al Campus Mundet**'. Es comenta quins són els canvis i novetats més destacats:

- En la pagina web del campus a partir d'ara es pot trobar l'informe de la situació del sistema de gestió de residus al Campus Mundet
- Durant els mesos d'agost i principi de setembre es va fer el desplegament dels contenidors (obtinguts amb cost 0) a l'interior dels edificis. Part de la valoració del funcionament de la recollida selectiva, l'ús adequat o no dels contenidors es farà via servei de neteja. La ubicació definitiva dels contenidors s'ha d'acabar de perfilar. Hi ha dues funcions que han de complir, la visualització (que es vegi clarament que hi ha implantat un sistema de recollida selectiva al Campus) i la correcta ubicació per que el servei sigui eficient i se'n faci un ús adequat. Durant el mes de novembre i atenent aquest paràmetres s'acabarà de fer el desplegament dels contenidors en l'interior dels edificis.
- Pels contenidors exteriors. Urbaser té la concessió en aquesta zona de la ciutat, la negociació per la ubicació dels contenidors al Campus ha estat llarga, per que consideren que el recinte és privat. Urbaser i l'Ajuntament no volen donar el servei gratuït per que consideren en Campus gran productor de residus
- Gran rua retira el paper sense cap cost i es compromet a destruir els documents
- S'han posat més contenidors de piles en l'interior dels edificis i encara en resten per col·locar
- Es segueix amb la retirada del material informàtic, es porta a la divisió per retirar la placa
- Residus sanitaris, als lavabos s'han ubicat contenidors d'higiene femenina.

De cara a l'inici del segon quadrimestre s'han de penjar els cartells de la recollida selectiva a les aules, administració de campus ja els ha entregat a les consergeries.

Es comenta que la situació del campus de Pedralbes és completament diferent es donen facilitats per realitzar la recollida selectiva i no es cobra, tot i això ubiquen més contenidors ja que en la zona de forma puntual i es pacta que es recullen els residus 3 dies a la setmana, ara bé l'empresa concessionària de la recollida de residus en aquesta zona de la ciutat és Fomento.

Les situacions dels campus són diferents en funció de quina és l'empresa concessionària del servei. A pedralbes Fomento contacta amb la UB i va posar contenidors de plàstic i vidre dintre de les facultats, en canvi, al campus Mundet, Urbaser força a administració de campus a pressionar a l'ajuntament per així poder cobrar el servei.

Al Campus Mundet hi ha queixes del pas i professorat per que sembla que hi hagi una vaga de neteja (a l'exterior dels edificis).

La política de gestió actual apunta a que els grans productors de residus acabin pagant el servei. La qüestió és que la Universitat de Barcelona al ser un ens públic pugui entrar en negociacions per no pagar com gran productor.

Al Campus de pedralbes els vials són de la UB i ara els cedirà a l'Ajuntament. Fins ara l'ajuntament no repara o amplia el mobiliari urbà per que els vials no són seus.

La situació de la recollida selectiva al Palau de les Heures

La recollida selectiva s'està portant a terme, es recull selectivament: els fluorescents, les piles, el paper i el vidre i en el restaurant, matèria orgànica i oli.

El servei de reprografia fa les còpies com vol el client tot i que hi ha la recomanació de fer-les a doble cara (al plec de condicions no queda recollit que sigui obligatori fer les fotocòpies a doble cara). Es posa al plec de condicions com a mesura de pressió per donar la volta gradualment. Existeix la necessitat que hi hagi algun òrgan de govern que apliqui les normes. Les fotocopies a doble cara està aprovat per la Comissió de Medi Ambient de la Universitat de Barcelona però es desconeix com s'està gestionant o si hi ha contacte amb les empreses concessionàries del servei. A les aules descarten posar contenidors de matèria orgànica per que no s'hi pot menjar.

Està retrasat (degut, també, al canvi de direcció) el desplegament dels cartells.

El tema de les còpies a doble cara als serveis de fotocòpies s'ha discutit infinitat de vegades en diverses comissions de la UB, s'ha realitzat jornades, però no passen del voluntarisme de les comissions hauria de passar a formar part de les polítiques de la Universitat de Barcelona.

Sobre la **recollida de material informàtic** és fan diverses reflexions, el sistema de recollida actual resulta lent, ja que podria ser útil per escoles de primària, per exemple, i amb les traves actuals que hi ha al final acaba sent obsolet també per aquests.

S'hauria de proposar al equip de govern de la UB que apliques mesures per accelerar el procés de desinventariar el material informàtic.

El material informàtic en renting té un cost major.

També es proposa activar una borsa de subproductes de material informàtic.

El tabac

Ens trobem amb problemes, per exemple amb les màquines de expenedores de tabac, s'ha implantat als edificis que hi ha les facultats però no al Palau de les Heures.

La normativa diu que no es pot vendre tabac en cap centre d'ensenyament de qualsevol nivell, però causa problemes, es pot vendre a les Heures i a la UB no.

Al Campus hi ha les dues entitats la UB i la Diputació. A la Diputació se'ls ha comentat de treure la màquina del tabac però de moment no han contestat. Però Heures i Facultats tots són UB i no s'apliquen les mateixes normes. Hem de tenir en compte i acceptar que es treballa a dues velocitats diferents, tot i que això porta problemes i queixes.

És possible retirar la màquina de tabac del Bar del Palau de les Heures

S'han de generar espais sense fums, que contempla la normativa i ho recolza, s'ha de facilitar progressivament.

Hem de diferenciar entre la venda i la identificació dels llocs on està permès fumar.

En relació al funcionament i execució dels acords presos, al Palau de les Heures i la resta de la UB la qüestió que es planteja és si s'hauria d'entrar en una dinàmica de funcionament comuna, o s'hauria de

mantenir diferents dinàmiques per que el tipus d'usuaris són diferents. Tot i que les obligacions i necessitats dels estudiants són les mateixes.

La situació respecte el tabac a la facultat de psicologia és la següent: no hi ha espais marcats pels fumadors, hi ha professorat que està en contra de que es fumi a la facultat, hi ha persones, en concret un bidell, que té problemes de salut (asma) que ha expressat les seva queixa al deganat de la facultat.

És important definir qui implanta els acords que es prenen a la Comissió, acords com:

- Treure les màquines de tabac
- Rotular restaurant, zones de fumadors i no fumadors
- Bar petit, no fumadors

Respecte als cartells que marcaven les àrees de fumadors a la facultat de psicologia, amb motiu d'un incident entre un grup d'alumnes i un professor, es varen retirar junt amb els cendres a petició de l'anterior deganat.

Des d'Administració de Campus es demana que portin el debat sobre el tema del tabac a Junta de Facultat, però és respon que no es pot portar a discussió a la Junta de Facultat un decret de la Generalitat.

Així i tot considera que hauria d'existir un acord ferm de la Junta de Facultat de generar espais sense fums. Administració de Campus estan deseparats a l'hora d'executar accions sinó es dóna una solució clara i precisa.

La llei vigent permet que hi hagi zones de fumadors ben senyalitzades, però no permet la venda. Hi ha un projecte redactat per l'OSSMA pel Campus de Sants. En aquest Campus el problema és que és difícil trobar espais per fumar.

Del document surten diverses directrius o criteris

- S'han de generar espais lliures de fum. No s'ha de permetre fumar a les aules i laboratoris, però, no queda definit que passa als despatxos.
- S'han de buscar espais per fumar ben acotats.
- Fer dos tipus de rotulacions (està especificat) prohibició i consell
- Delimitació per fumar, en espais amb alta densitat de persones, espais on hi ha persones amb dolències
- Fer xerrades (proposen un doctor que treballa temes de deshabitació de tabac)
- Campanya que indiqui a partir de quina data es posa en marxa el projecte i explicar que comporta

S'acorda que des de l'OSSMA, ens faran arribar el document del Campus de Sants a tots els integrants de la Comissió Operativa de MA del Campus. Ja que pot ser una bona pauta per seguir.

Donat que la llei prohibeix la venda però no fumar, entre els assistents hi ha coincidència que per solucionar el problema hi ha d'haver un consens entre fumadors i no fumadors. Pot ser és més efectiu convidar a no fumar que prohibir.

Propostes del Pla de Treball

Enric Pol explica les propostes (s'ha entregat un document on apareixen aquestes molt sintetitzades)

- La campanya de mobilitat

- Compres (que es deixa per gener per que la persona que s'encarrega del tema no ha pogut assistir a la reunió)
- Energia, s'ha d'encarregar l'estudi fora ja que té una dimensió tècnica que escapa de les nostres possibilitats.
- Ambientaltització curricular, s'hauria de treballar conjuntament per definir com es planteja amb la nova direcció del Palau de les Heures, el vicerectorat competent i Óscar Marcos.
- La WEB, s'ha de pensar quins han de ser els continguts. Es comenta que la web de la ossma té poca publicitat i que s'hauria de poder accedir a la secció de medi ambient directament, però aquesta és una decisió que no és competència d'aquesta comissió. S'ha d'elaborar una proposta de per veure com es pot estructurar la pàgina web, quins temes ha de tractar i com es prioritzen, com és coordina amb les altres pàgines web que ja funcionen, Campus i OSSMA. S'acorda que la professora Teresa Romaña faci una primera proposta per que posteriorment es discuteixi a la comissió.
- Política de compres, no sabem com evolucionarà aquest tema però la UB està decidida a centralitzar les compres. La comissió de medi ambient hauria d'incidir i influir en com es fa l'homologació de les empreses proveïdores. S'haurà de tenir en compte la política general a l'hora d'elaborar la proposta de Campus.

Altres temes

El Projecte de coordinació de medi ambient del Campus no compta amb pressupost propi, fins ara la major part dels recursos econòmics surt de les partides de medi ambient d'administració de campus. Ara mateix hi ha una factura impagada al servei de publicacions per que encara no s'ha signat el conveni amb Entitat Metropolitana de Medi Ambient que finançava part de la campanya de residus del campus. S'ha de treballar per accelerar la signatura del conveni.

Pel tema de les enganxines d'energia abans de posar-les és comunicarà al professorat. Es redactarà una carta on hi constarà a més la resposta als dubtes tècnics sobre consum.

S'acorda que la propera reunió de la comissió sigui el dia 30 de gener de 12 a 2 hores.

Acta de la reunió de la Comissió Operativa de Medi Ambient del Campus Mundet del dia 17 de juliol del 2003

La reunió es celebra el dia 17 de juliol a l'aula 21 del Palau de les Hores. Presideix la reunió Enric Pol, Coordinador Ambiental Campus Vall d'Hebron. Els assistents a la reunió són: Àngel Goyena i Tomàs Ramos (Administració de Campus), Guillem Iñiguez i Laura Virgili (Palau de les Hores), Oscar Marcos (Representat de l'OSSMA), Margarita García (representant del PAS) i Montserrat Ecija (suport a la coordinació).

Excusen la seva assistència: Daniel Sainz (delegat del rector per temes de medi ambient) Teresa Romaña (representant de la Divisió V) i Montserrat Freixa (representant de la Divisió IV).

En primer lloc, Enric Pol comenta que s'ha demanat al Servei d'informàtica un canvi en la direcció del mail anterior (cacvh@psico.psi.ub.es) per la direcció: ambientcampus@ub.edu o ambcampus@ub.edu.

A continuació, seguint l'ordre del dia es llegeix l'acta de l'última Reunió de la Comissió Operativa de Medi Ambient del Campus, celebrada el 30 de gener del 2003. No hi ha comentaris i s'aprova l'acta anterior.

En segon lloc, es presenta la documentació tramitada pel Dr. Daniel Sainz, respecte les referències en Medi Ambient en els nous estatuts. Es destaca:

- Els articles 4.e, 84.3, 100: relacionats amb l'àmbit de l'ambientalització curricular.
- L'article 58: on es presenta un canvi en la Comissió de Medi Ambient de la U.B. i conseqüentment, un possible replantejament en la Comissió Operativa de Medi Ambient del Campus Mundet.
- Aspectes pràctics associats: vinculats a la normativa de seguretat, salut i medi ambient vigents.

Es proposa el desenvolupament amb més profunditat d'aquests punts per la pròxima reunió de la comissió, on Daniel Sainz podrà explicar més extensament aquests aspectes.

Posteriorment, Enric Pol presenta una recopilació de les actuacions realitzades en l'any 2002-03, en relació al Projecte d'Ambientalització del Campus. Aquestes es basen principalment en:

- L'actualització del document de Diagnòstic inicial, tot i la seva vigència explícita.
- La realització de l'informe de mobilitat amb propostes específiques i la seva posterior presentació a gerència, qui ho elevaria a les autoritats pertinents per a la execució de les gestions necessàries (aquest informe no s'ha pogut entregar als membres de la Comissió, ja que la Cooperativa San Jordi, no disposa de CDs. Al setembre s'espera poder entregar l'informe complet en CD).
- Participació en l'ECEA (Estratègia Catalana per a l'Educació Ambiental). Com un dels punts de projecció exterior, l'OSSMA i el Campus Mundet van mostrar presència pública, participant activament en aquest congrés, celebrat els dies 25 i 26 d'abril 2003.
- Inici del projecte d'ambientalització curricular del Campus Mundet. Es va celebrar una reunió amb degans, caps d'estudi, caps de departament i coordinadors dels doctorats dels diferents ensenyaments del Campus Mundet, amb l'objectiu d'encetar els treballs en relació amb aquest àmbit el 04.07.03 al Palau de les Hores. La reunió va ser presidida per Nuria Casamitjana, vicerectora de política acadèmica. Es va proposar un calendari de treball, on al setembre es reemprendrien els treballs en grups, segons els diferents ensenyaments impartits al Campus (formació de primer cicle, segon cicle, tercer cicle i recerca), amb l'objectiu que en cada un d'ells puguin sorgir les seves pròpies dinàmiques. Els catalitzadors dels grups seran: Teresa Romaña (en l'àmbit de les ciències de l'educació), Enric Pol (Psicologia i Postgraus) i Oscar Marcos qui aportarà suport concret als ensenyaments, com a co-autor de l'estudi d'Ambientalització Curricular i de la Recerca de la UB.

A continuació, Enric Pol exposa l'estat actual de la Campanya de Tabac a Psicologia. L'última reunió celebrada en referència a aquest àmbit ha estat el mateix 17.07.03, on es decideix desenvolupar aquesta campanya com a interna del propi centre, i conseqüentment amb finançament de la mateixa facultat de Psicologia. En anteriors reunions s'ha delimitat quins espais seran els punts grocs (espais destinats a poder fumar), i serà a partir de setembre quan s'encetaran diferents accions, amb base informativa i persuasiva, destinades a que els estudiants fumin exclusivament en aquests espais. La campanya estarà reforçada amb accions teatrals.

Posteriorment, Oscar Marcos exposa el seu treball sobre compres per a oficina ambientalment correcta, en col·laboració amb Margarida Garcia, segons acord de la darrera reunió de la Comissió. Han elaborat una petita guia de 16 pàgines, amb format DIN-5. Els exemplars es podran trobar en paper i en format PDF. S'ha de definir el número de exemplars. La portada i contraportada d'aquesta guia seran de color i l'interior en blanc i negre. El títol de la mateixa encara s'ha d'aprovar entre aquestes opcions:

- Mini-guia per a la compra verda per a oficines
- Mini-manual per a la compra verda per a oficines.

Com a continguts d'aquesta guia trobem els següents:

- Introducció i llistat de criteris generals en el tema de compres ambientalment correctes.
- Presentació de les etiquetes ecològiques com a referència per a escollir un producte.
- Explicació de com utilitzar aquesta guia, on s'especifica les tres parts que la componen.
- Fitxes per tipus de producte, on es detallen recomanacions a tenir en compte abans de comprar, consells ambientals per a la utilització i el rebuig d'aquests materials.
- Llista de productes recomanats, amb avantatge ambiental i els seus proveïdors.
- Informació útil per aprofundir en el tema. En aquest apartat s'especifica un llistat de guies de compra verda, una base de dades de productes amb etiqueta ecològica i el corresponent enllaç d'internet, i un llistat de proveïdors amb les dades de contacte de cadascun d'ells.

En aquesta guia faltaria incloure dibuixos exemplificadors (ho realitzarà Margarida Garcia) i altres materials comprats freqüentment a oficines com: disquets, toners, CDs, piles...

Es proposa incorporar un apartat de com desfer-se correctament d'aquests productes esmentats en les fitxes d'aquesta guia.

Es debat sobre la conveniència o no de fer constar proveïdors concrets en l'apartat on es troba un llistat de productes amb avantatge ambiental. El llistat de productes recomanats es pot quedar obsolet, i per altre part, es corre el risc que faltin proveïdors en el llistat. Es proposen diferents solucions: treure el llistat de productes recomanats i remetre a la web de compres on es trobaria aquest llistat i es podria renovar els proveïdors, per causar major atemporalitat; suprimir aquest llistat de proveïdors en aquest apartat i situar-lo al final de la guia; remetre al catàleg de compres de la U.B. o eliminar el llistat de proveïdors. A més a més, la cooperativa San Jordi està desapareixent, s'hauria de contactar amb els nous contractats per saber els seus proveïdors. Finalment la Comissió decideix no incloure els noms de les empreses proveïdores, i consultar al servei de compres i gerència respecte el tema.

Es proposa que aquest treball aparegui com una iniciativa confluent del Pla Ambiental de la Divisió IV i el Campus Mundet. Falta, però, definir l'abast d'aquesta guia, per si es considera convenient que sigui genèricament una producció UB.

Oscar Marcos agraeix a Marta la Torre, becaria del Pla d' Ambientatització de la Divisió IV, pel seu treball realitzat en referència amb aquesta guia de compra verda per a oficines.

Per concloure la seva exposició, Oscar Marcos resumeix la seva proposta d'un procediment de gestió de residus d' equips informàtics. L' inici d' aquest procediment pot situar-se en dos punts: l'ordinador esta avariats, obsolet o pot ser reutilitzable. En el primer dels casos es pot considerar com a residu, se'l donaria de baixa a l' inventari i s' emmagatzemaria de forma temporal, passant a una campanya de recollida. A partir d' aquest punt, s'ha de derivar a un gestor autoritzat: Eyba Equip 2000 o JPGT, S.L. En el segon dels casos es pot oferir al catàleg de bens reutilitzables, on es valora el be, i si es reutilitzable, s'incorpora al catàleg (si no es considerat com un residu, i es gestiona de la forma anteriorment esmentada). Si s' adjudica, es transporta al lloc de l'assignació i sinó es pot donar a una entitat. A continuació es mostren els costos de les empreses esmentades per recollir aquest material. En aquesta proposta faltaria determinar qui l'aprova per poder aplicar-la de forma uniforme.

Per acabar la reunió, Enric Pol proposa per al pròxima reunió del setembre que cadascun dels membres de la comissió pugui elaborar una agenda de punts, de possibilitats i oportunitats per administració i serveis, per tal de realitzar una mitja jornada de formació o informació d'ambientatització de la gestió, que s'hauria de celebrar a finals d' any.

Curs 2003-04

La Comissió Operativa de Medi Ambient del Campus Mundet no s'ha reunit, a l'espera de com queden les competències del Nou Estatut i la nova organització de la universitat, així com la constitució de la nova Comissió de M.A. de la U.B.

ANNEX 6: LLISTAT D'ACCIONS I PLA DE TREBALL

Llistat d'accions proposades pel curs 2001 – 2002

Campanyes generals

1. 10 en Civisme, ara siguem cívics amb el medi ambient Al Campus cuidem el medi ambient (planificada però no executada).

Residus

2. Campanya informativa (Posa color a la facultat): enganxines als contenidors i fulletons explicatius (fet).
3. Increment del número de contenidors de piles (fet).
4. Desplegament de la recollida selectiva: ubicació de contenidors (fet).
5. Seguiment/evolució de la recollida selectiva (fet).
6. Generar indicadors d'avaluació de la recollida selectiva (pendent).
7. Edició del fulletó de bones pràctiques d'ús del paper (OSSMA).

Recomanacions política de compres

8. Reunió informativa dels treballs realitzats i propostes (fet).
9. Creació d'una comissió de treball(fet).
10. Proposta de guia orientativa de bones pràctiques i proveïdors (en procés Comissió Campus-OSSMA).

Energia

11. Campanya d'estalvi energètic (aplicat a Heures i Psicologia el curs 2003-2004).
12. Pressupost i projecte d'instal·lació de comptadors (Desestimat per excés de cost).
13. Licitat la contractació.
14. Recollir informació del treball bones pràctiques de l'OSSMA.
15. Difusió del manual a usuaris, professorat, PAS (Text pactat i escrit, però no difós).

Mobilitat (fet)

16. Recollida d'informació (enquesta) Palau de les Heures.
17. Redacció de l'informe Mobilitat al Campus.
18. Reunió monogràfica sobre mobilitat.
19. Priorització en temes de transport.
20. Recomanacions i formes d'arribar en transport públic al Campus Vall d'Hebron.
21. Edició del fulletó (com arribar al Campus).
22. Seguiment accions comissió mixta Vall d'Hebron i Administració de Campus.

Aportacions al document de diagnosi inicial

- 23. Revisió del document.
- 24. Complimentar informació.

Informació

- 25. Redacció d'articles mensuals pel departament de Comunicació WEB i la revista de la UB.
- 26. Article CER 10 en civisme.
- 27. Article informe de mobilitat.
- 28. Article valoració de la recollida selectiva.
- 29. Article bones pràctiques en les compres.
(El servei de premsa ho fusiona en un sol article)

Serveis

- 30. Seguiment de l'acompliment dels plecs de condicions, certificats de proveïdors (Adm. Campus – fet).
- 31. Millora dels plecs de condicions (Comissió de medi ambient UB).

Finançament

- 32. Estudiar possibles fonts de finançament.

Programes – Actuacions i Accions curs 2002 – 2003

<i>Accessibilitat</i>	Anàlisi dels punts negres. Propostes de solucions i costos estimats (Fet)
<i>Energia</i>	DAOM (Diagnòstic Ambiental Orientat a la minimització)(Pendent) Estudis per implantar sistemes d'energia solar (Pendent). Manual de bones pràctiques (treballs que està realitzant Comissió Campus i l'OSSMA).
<i>Ambientalització curricular</i>	(Iniciat però aturat. Veure document específic)
<i>Medi natural</i>	Integrar en document de Diagnosi treballs que s'estan realitzant
<i>Política ambiental</i>	Debate i acordar quina ha de ser la política ambiental del Campus. Difondre la informació estudiants, professorat, PAS,...
<i>Residus</i>	Recomanacions ús del paper, campanya pel professorat, abordi aspectes com per exemple, la presentació de treballs

FITXES DE LES ACCIONS DEL PLA AMBIENTAL DEL CAMPUS MUNDET

ACCIÓ 1		
OBJECTIU: Ambientalització de la gestió. INDICADORS: Compliment de les accions. ACCIÓ: Potenciar una política de compra ambientalment correcte.		
FASES	RESPONSABLES (*)	TERMINI
• Millorar l'articulat dels plecs de condicions dels contractes i les concessions, reforçant els aspectes ambientals i de proveïment a través de 'comerç just'. • Vetllar per l'acompliment de condicions de bens contractats. • Demanar les certificacions ambientals (proveïdors, recollida i tractament dels residus). • Incorporar activament les polítiques ambientals de la UB en la gestió dels serveis i centres que encara no ho han iniciat.	- Gerència i Administració de Campus - Adm. Campus - Adm. Campus - Equip Govern UB Gerència i Adm. Campus	
RECURSOS		
- HUMANS: La realització del estudi no comporta contractació adicional. - TÉCNICS: No es preveuen.		

ACCIÓ 2.1		
OBJECTIU: Promoció de l'estalvi d' energia. INDICADORS: Compliment de les accions. Nivell de consum de fonts energètiques. ACCCIÓ: Reduir el cost econòmic i l'impacte ambiental associat a les fonts energètiques emprades al Campus.		
FASES	RESPONSABLES	TERMINI
• Millorar l'eficiència de les instal·lacions. • Incorporar fonts renovables com l'energia solar • Millorar els comportaments dels usuaris més estables de les instal·lacions, que són professorat i PAS.	- Adm Campus i Manteniment - Rectorat, Gerència Adm. Campus - Coord. Ambiental Campus Mundet, Adm. Campus i Centre.	

RECURSOS		
- HUMANS: No es preveuen. - TÈCNICS: Els corresponents a la millora de les instal·lacions i a la inversió en l' incorporació de l' energia solar al Campus.		

ACCIÓ 2.2		
OBJECTIU: Promoció de l'estalvi d'energia. INDICADORS: Compliment de les accions. Nivell de consum en concepte de l'enllumenat del Campus. ACCIÓ: Afavorir un consum d'energia elèctrica eficient i responsable.		
FASES	RESPONSABLES	TERMINI
• Canviar regularment els fluorescents per assegurar la seva eficiència lumínica • Campanya de canvi d'hàbits específics (Enganxines al costat de les portes de sortida de les dependències amb missatge recordatori. Per exemple, <i>Fer 'clic' no costa res, no fer-ho ens costa molt</i> o simplement <i>Has tancat el llum?</i>) • Campanya d'informació i sensibilització • Manuals de bones pràctiques	- Manteniment - Coord. Ambiental Campus Mundet i Centre - Coord. Ambiental Campus Mundet i Centre - Comissió MA Campus Mundet	
RECURSOS		
- HUMANS: No hi ha contractació específica. - TÈCNICS: Els corresponents al cost del material utilitzat en les campanyes d'informació i sensibilització.		

ACCIÓ 3.1		
OBJECTIU: Millora de la gestió de residus. INDICADORS: Compliment de les accions. Augment del volum/pes de residus de paper i cartró en els seus contenidors específics. ACCIÓ: Potenciar el reciclatge i el consum responsable del paper i el cartró.		
FASES	RESPONSABLES	TERMINI
• Millorar la dotació d'infraestructures per a la recollida de paper, complementat amb els recipients per les altres fraccions. • Estudiar la ubicació dels punts de recollida, per facilitar el comportament desitjat i evitar la presència d'impropis. • Editar guies sobre l'ús del paper i sobre el tipus de paper més idoni per cada cas. • Sensibilitzar sobre hàbits a evitar i comportaments ambientalment més idonis en l'ús del paper. • Establir un model estàndard de presentació de treballs i documents que fomentin l'ús racional del paper. • Establir límit en el nombre de revistes universitàries i fulletons de propaganda que es dipositen en les entrades de les facultats, en funció de la demanda.	- Adm. Campus - Comissió MA Campus Mundet i Adm. Campus - OSSMA - OSSMA, Comissió MA Campus Mundet i Adm. Campus - Comissió MA Campus Mundet i Coord. Amb. Campus Mundet. - Centres	
RECURSOS		
- HUMANS: No es preveuen. - TÈCNICS: Els corresponents al cost del material utilitzat en les campanyes d'informació i sensibilització. Els contenidors seran cedits per l'Agència Metropolitana del medi Ambient.		

ACCIÓ 3.2		
OBJECTIU: Millora de la gestió de residus. INDICADORS: Compliment de les accions. Augment pes/volum de piles reciclades en els seus contenidors específics. ACCIÓ: Potenciar el reciclatge de piles en el Campus.		
FASES	RESPONSABLES	TERMINI
• Millorar les infraestructures per a la recollida de les piles, augmentar el nombre de contenidors. • Estudiar la ubicació dels contenidors de piles (comptar amb contenidors a les secretaries, aules d'informàtica, espai on estan ubicades les fotocopiadores dels departaments i a prop de les aules). • Acordar amb el servei de neteja que es faci càrrec de la retirada d'aquesta fracció dels residus dels contenidors dels departaments. • Sensibilitzar sobre els hàbits, per evitar que les piles es llencin a les papereres amb el rebuig.	- Adm. Campus - Adm. Campus, Centres i Comissió MA Campus Mundet - Adm. Campus - Coord. Ambiental Campus Mundet, Comissió MA Campus Mundet i Centres	
RECURSOS		
- HUMANS: No hi ha contractació específica. - TÈCNICS: Els corresponents al cost del material utilitzat en les campanyes d'informació i sensibilització.		

ACCIÓ 3.3		
OBJECTIU: Millora de la gestió de residus. INDICADORS: Compliment de les accions. Augment pes/volum de toners reciclats en els seus contenidors específics. ACCIÓ: Potenciar el reciclatge de toners en el Campus.		
FASES	RESPONSABLES	TERMINI
• Implantar la recollida centralitzada de toners a tot el Campus Mundet.	- Adm. Campus i centres	

• Estudar la millor ubicació dels punts de recollida de toners. Assegurar que en aquells punts on la generació de toners sigui major disposin de la infraestructura necessària. • Sensibilitzar, especialment al personal estable com professorat i administratius, sobre l'ús racional dels toners, és a dir, adequar la qualitat de la impressió en funció del document.	- Comissió MA Campus Mundet - Comissió MA Campus Mundet i Centres	
RECURSOS - HUMANS: No hi ha contractació específica. - TÈCNICS: Els corresponents al cost del material utilitzat en les campanyes d'informació i sensibilització.		

ACCIÓ 3.4		
OBJECTIU: Millora de la gestió de residus. INDICADORS: Compliment de les accions. ACCIÓ: Potenciar la reutilització del material informàtic del Campus.		
FASES	RESPONSABLES	TERMINI
• Comptar amb un sistema àgil per inventariar el material informàtic obsolet que hi ha al Campus Vall d'Hebron, actual i futur. • Potenciar la reutilització del material informàtic, en el mateix Campus i en l'àmbit de la Universitat de Barcelona. • Comptar amb fórmules per poder realitzar de forma senzilla donacions de material informàtic a altres institucions, entitats, associacions, fundacions, cooperatives, etc.	- Gestor de Compres i Patrimoni, Serveis informàtics UB. - Adm. Campus - Gestor de Compres i Patrimoni	
RECURSOS - HUMANS: No hi ha contractació específica. - TÈCNICS: No es preveuen.		

ACCIÓ 3.5		
OBJECTIU: Millora de la gestió de residus. INDICADORS: Compliment de les accions. ACCIÓ: Potenciar la reutilització del mobiliari en el Campus.		
FASES	RESPONSABLES	TERMINI
- Potenciar l'ús de la Web de Patrimoni d'intercanvi, tant per ofertar com per fer demandes de materials. - Facilitar la compra materials de segona ma, si s'escau. - Controlar que tot el mobiliari emmagatzemat inservible es dipositi en el punt verd, molt proper al Campus Vall d'Hebron.	- Gestió de Patrimoni - Gestió de Patrimoni i Adm. Campus - Adm. Campus	
RECURSOS		
HUMANS: No hi ha contractació específica. TÉCNICS: No es preveuen.		

ACCIÓ 3.6		
OBJECTIU: Millora de la gestió de residus. INDICADORS: Compliment del acció. ACCIÓ: Afavorir un sistema de recollida dels tubs fluorescents del Campus eficient.		
FASES	RESPONSABLES	TERMINI
Comptar amb uns sistema de recollida d'informació, per tal de conèixer quins són els tubs fluorescents que es van reemplaçant, la seva ubicació i la data de la seva substitució.	Manteniment	
RECURSOS		
HUMANS: No hi ha contractació específica. TÉCNICS: No es preveuen.		

ACCIÓ 4.1

OBJECTIU: Millorar la mobilitat en el Campus, impulsant l'ús de mitjans de transport ambientalment correctes.

INDICADORS: Compliment de les accions.

ACCIÓ: Millorar l'accessibilitat al Campus.

FASES	RESPONSABLES	TERMINI
- Revisar l'acompliment de la normativa d'accessibilitat per tothom, que marca el màxim admès de les pendents de les rampes, el tamany del lavabos per persones discapacitades, com ha de ser les manetes de les portes, entre altres. - Detectar punts negres per la mobilitat i contrastar-los amb els ja detectats, per tal de donar-los-hi una solució a curt o mig termini. - Garantir un transport intern adaptat.	- Arquitecte de manteniment. - Adm. Campus, Comissió MA Campus Mundet i Manteniment. - Adm. Campus.	
RECURSOS HUMANS: La realització de l'estudi no comporta contractació adicional. TÉCNICS: No es preveuen.		

ACCIÓ 4.2

OBJECTIU: Millorar la mobilitat en el Campus, impulsant l'ús de mitjans de transport ambientalment correctes.

INDICADORS: Compliment de les accions.

ACCIÓ: Impulsar l'ús de mitjans de transport ambientalment correctes.

FASES	RESPONSABLES	TERMINI
- Replantejar la mobilitat i l'accessibilitat del campus. Fer un nou Pla de Mobilitat i Accessibilitat. - Assegurar un transport <i>accessible</i> per a tot tipus de ciutadà	- Comissió MA Campus Mundet i Adm. Campus. - Comissió MA Campus Mundet i Adm. Campus.	

• Establir una política potenciadora de l'accés en transport públic i desincentivadora del vehicle privat. • Fer una campanya informativa de les possibilitats d'accés i la connectivitat del Campus en transport públic, explicitant recorreguts tòpics amb temps de durada en cada tipus de transport, en les diferents situacions de saturació de tràfic que es donen al llarg del dia i dels diferents dies de la setmana.	- Comissió MACampus Mundet i Adm. Campus. - Comissió MA Campus Mundet i Adm. Campus.	
RECURSOS - HUMANS: No es preveuen. - TÉCNICS: Els corresponents a la campanya informativa.		

ACCIÓ 5.1		
OBJECTIU: Potenciar l'ambientalització curricular i de la recerca al Campus. INDICADORS: Compliment del acció. ACCIÓ: Ambientalització dels ensenyaments de primer i segon cicle.		
FASES	RESPONSABLES	TERMINI
• Estudiar un pla d'ambientalització de cada ensenyament, garantint un grau de contacte amb el repte de l'ambientalització i la sostenibilitat suficient, segons l'objecte de l'ensenyament que es tracti. • Trobades d'assignatures amb continguts ambientals per debatre continguts i estratègies. • Reforçar des de les assignatures els programes d'acció concrets que afectin la vida quotidiana del campus, quan es posin en marxa plans d'ambientalització del campus.	- Comissió MA Campus Mundet, UB Política Acadèmica i Centres. - Comissió MA Campus Mundet, UB Política Acadèmica i centres. - Comissió MA Campus Mundet, UB Política Acadèmica i centres.	
RECURSOS - HUMANS: La realització de l'estudi no comporta contractació adicional. - TÉCNICS: No es preveuen.		

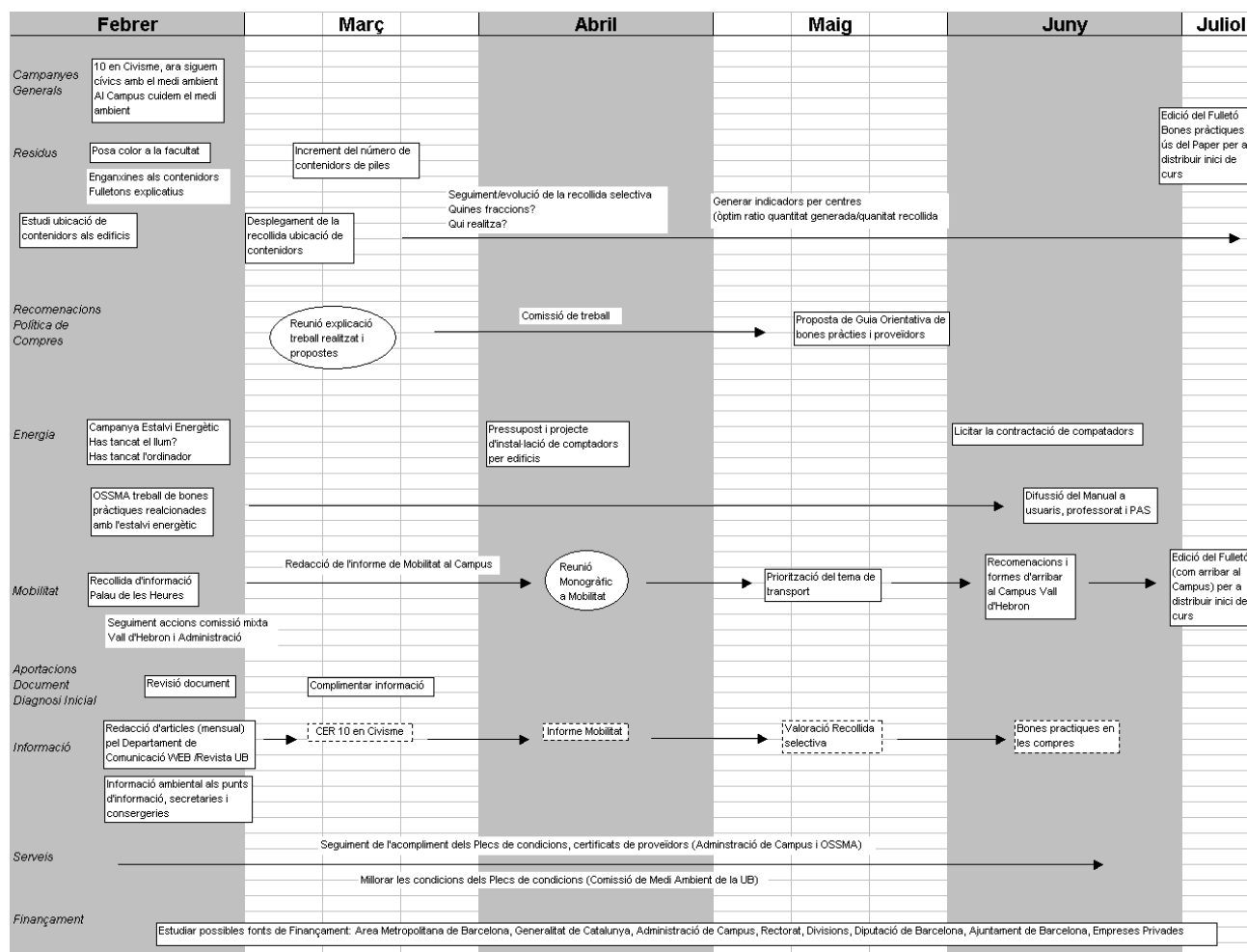
ACCIÓ 5.2		
OBJECTIU: Potenciar l'ambientalització curricular i de la recerca al Campus. INDICADORS: Compliment del acció. ACCIÓ: Ambientalització dels ensenyaments de tercer cicle.		
FASES	RESPONSABLES	TERMINI
- Elaborar un pla de formació ambiental de tercer cicle, d'acord amb els continguts que són propis de les àrees de coneixement que tenen seu al Campus, coordinat i recolzat pel rectorat i les Divisions, com a oferta pròpia i característica de la UB. - Elaborar un pla d'ambientalització de la Formació Continuada com a tret característic de l'oferta de la nostra universitat.	- Comissió MA Campus Mundet, Centres i gerència postgraus - Comissió MA Campus Mundet, Centres i gerència postgraus	
RECURSOS		
HUMANS: La realització de l'estudi no comporta contractació adicional. TÉCNICS: No es preveuen.		

ACCIÓ 5.3		
OBJECTIU: Potenciar l'ambientalització curricular i de la recerca al Campus. INDICADORS: Compliment del acció. ACCIÓ: Promoure una recerca ambiental al Campus.		
FASES	RESPONSABLES	TERMINI
- Reforçar les vies d'informació interna sobre projectes i oportunitats institucionals de recerca, d'interès comportamental, social, educatiu i de salut. - Millorar els canals institucionals de relació universitat – societat, per tal de facilitar l'encaix entre les necessitats de coneixements aplicables en els àmbits comportamental, social, educatiu i de la salut, de la societat més immediata. Ajuntaments, Diputacions, Generalitat, però també empreses, centres educatius, i les potencialitats d'oferta de les àrees de coneixement de la UB que radiquen al	- Rectorat Política científica, Centres, Comissió MA Campus Mundet. - Rectorat Política científica, Centres, Comissió MA Campus Mundet	

campus.		
• Establir incentius (beques, premis, etc.), d'acord amb les administracions públiques, institucions i organitzacions que ho desitgin, per tal de potenciar el desenvolupament de tesis sobre aspectes mediambientals en els que les disciplines que radiquen al Campus poden fer aportacions fonamentals.	- Rectorat Política científica, Centres, Comissió MA Campus Mundet	
RECURSOS - HUMANS: La realització de l'estudi no comporta contractació adicional. - TÉCNICS: No es preveuen.		

(*) Responsables: es tracta de propostes no confirmades. Caldrà baixar a un nivell operatiu més concret en la mesura que les diferents instàncies acceptin el repte

Pla d'accions concretes pel curs 2001-2002

ANNEX 7: ESTUDI DE MOBILITAT DEL CAMPUS MUNDET

(Veure document específic)

ANNEX 8: SÍNTESI DE L'ESTUDI DE LA CONDUCTA ECOLÒGICA RESPONSABLE DEL CAMPUS MUNDET

(Veure document específic)

ANNEX 9: PROJECTE D'AMBIENTALITZACIÓ CURRICULAR AL CAMPUS MUNDET PREPARACIÓ DEL PROCÈS

(Veure Document específic)

ANNEX 10: DOCUMENT DEL PROJECTE PER A A LA CREACIÓ D'ESPAIS SENSE FUM A LA FACULTAT DE PSICOLOGIA

(Veure document específic)

ANNEX 11:

CAMPANYA INFORMATIVA DE RESIDUS I ENERGIA: CARTELL I ENGANXINES

CAMPANYA D'ESTALVI ENERGÈTIC: ENGANXINES

Posem color al Campus FES SERVIR ELS CONTENIDORS

Al groc envasos de llauna,
plàstic, brik

Al blau només paper net
i cartró plegat

Al Campus... Cuidem el Medi Ambient

Al verd només vidre

Al vermell toner i cartutxos de tinta

Àrea metropolitana de Barcelona
Entitat del medi ambient

Les piles
a les piràmides
per a piles

Campus Mundet

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Al blau

Hi has de llençar

- Paper net sense grapes
- Cartó i, si no hi cap, deixa'l plegat al costat

No hi has de llençar

- Paper tacat d'olis o altres líquids
- Paper engomat i sobres amb finestreta

Al Campus... Cuidem el Medi Ambient

Àrea metropolitana de Barcelona
Entitat del medi ambient

Campus Mundet
UNIVERSITAT DE BARCELONA

Al verd

Hi has de llençar

- Envasos de vidre
- Gots i copes de vidre
- Altres tipus de vidre nets

Al Campus... Cuidem el Medi Ambient

Àrea metropolitana de Barcelona
Entitat del medi ambient

Campus Mundet
UNIVERSITAT DE BARCELONA

Al groc

Hi has de llençar	No hi has de llençar
• Envasos • Brics • Bosses de plàstic • Paper d'alumini • Acetats (plàstic de transparències) • Tapes de plàstic dels treballs • Espirals de plàstic o de metall dels treballs enquadernats (no les mixtes) • Bolígrafs de plàstic si en treus la mina • Capses de CD	• Disquets (porta'ls als contenidors especials) • Bolígrafs fets de materials diversos i no desmontables • Retoladors • Espirals mixtes de plàstic i metall dels treballs enquadernats

Al Campus... Cuidem el Medi Ambient

Àrea metropolitana de Barcelona
Entitat del medi ambient

Campus Mundet

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Al vermell

Hi has de llençar

- Tònners
- Cartutxos de tinta

Al Campus... Cuidem el Medi Ambient

Àrea metropolitana de Barcelona
Entitat del medi ambient

Campus Mundet

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Al rebuig

Hi has de llençar

- Paper i plàstic brut
- Cendra i burilles de cigarretes ben apagades
- Bolígrafs de materials mixtos
- Retoladors

No hi has de llençar

- Paper d'alumini
- Altres residus que es llencen als altres contenidors
- Els disquets, CD i piles, portal's als contenidors especials

Al Campus... Cuidem el Medi Ambient

Àrea metropolitana de Barcelona
Entitat del medi ambient

Campus Mundet

UNIVERSITAT DE BARCELONA

**Has tancat
el radiador o
l'aire condicionat?**

Al Campus...

**Estalviem energia
Cuidem el Medi
Ambient**

**Tanca el llum
Encara que tornis**

Al Campus...

**Estalviem energia
Cuidem el Medi
Ambient**

DIFUSIÓ PER e-mail

Barcelona, 30 de setembre de 2002

Benvolguts/des companys/es

En iniciar el nou curs, volem posar-vos al corrent de les accions immediates del Projecte d'Ambientalització del Campus Mundet.

El programa en va posar en marxa ara fa dos anys, amb un caire de projecte pilot per a la UB. Té per objectiu la millora del comportament ambiental del Campus, en compliment dels objectius assumits per la Universitat de Barcelona en la seva Declaració de Política Ambiental (web: www.ub.es/ossma/mediambient/medi_poli.htm).

De la diagnosi ambiental inicial se'n desprèn que bona part dels efectes ambientals imputables al Campus tenen que veure amb el nostre comportament quotidià: consum de productes, despesa energètica, transport i residus.

(En tornar als vostres despatxos trobareu) Properament, trobareu als vostres despatxos algunes recomanacions molt simples, però que ajudaran a reduir els nostres impactes ambientals, alhora que a l'estalvi econòmic. Les consignes de:

Tanca el llum, encara que tornis

o la de

Tanca l'aire condicional o la calefacció abans d'obrir la finestra,

responen a hàbits detectats que cal corregir en l'ordre de la responsabilitat personal de cadascú.

D'altra banda, l'Administració de Campus està procedint a la instal·lació dels (dipòsits) contenidors per a la recollida selectiva, amb orientacions per al seu seguiment, amb el lema:

Posem color al Campus...

Paper, toners, acetats, disquets, piles... millor no barrejar-los. Es poden reciclar, si no, contaminen.

Finalment hem de recordar que d'acord amb la legislació actual no es pot fumar als llocs comuns dels centres educatius. ***Respectem i fem respectar els espais sense fum.***

Durant el curs s'aniran desplegant altres accions per a la millora de la política de compres, transport, etc. i us invitarem a participar en l'inici del procés d'ambientalització curricular.

Esperem comptar amb la (teva) vostra col·laboració i suggeriments.

Dra M.C. Gimenez
Presidenta Divisió IV
Presidenta de torn
Comissió Rectora
Campus Mundet

Dr. Enric Pol
Coordinador Projecte
Ambientalització Campus Mundet
Vicepresident Comissió
Medi Ambient - UB

Sr. Tomàs Ramos
Administrador del
Campus Mundet

Consultes i suggeriments: cacvh@psico.psi.ub.es // campus6@d5.ub.es

ANNEX 12: CAMPANYA PER UNA MOBILITAT SOSTENIBLE

CAMPANYA PER UNA MOBILITAT SOSTENIBLE

Dins el programa d'Ambientalització del Campus Mundet, i d'acord amb un dels objectius estratègics que es van formular després de la Diagnosi Inicial, entre el 2002 i 2003 s'ha realitzat una enquesta de mobilitat en una Mostra representativa de tots els membres i estaments del campus. Una de les conclusions ha estat la necessitat d'instigar a l'ús del transport públic com a forma d'accés al Campus.

Davant la convocatòria de la setmana europea per una mobilitat sostenible, es va dissenyar un cartell institucional UB sota el lema *Encara no ho has fet mai? Deixa el cotxe, vine en metro* que es va distribuir per aules, passadissos i entrades de tots els edificis del Campus el dia 22 de setembre. Malgrat fer-ho coincidir amb les accions promogudes per l'Ajuntament, el cartell és pensat per a la permanència i vol ser atemporal.

Encara no ho has fet mai?

Deixa el cotxe

*Vine en **METRO***

Aprofita el temps

*Potser trigaràs 10 minuts més... **O no!***

ANNEX 13: RECOMANACIONS AMBIENTALS DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Proposta presentada a la Comissió de M.A. de la UB, 9 de maig 2002

FULLETÓ DE MEDI AMBIENT PELS ESTUDIANTS DE LA UB

PROPOSTA DE CONTINGUTS

La Universitat de Barcelona està posant en marxa progressivament mesures per millorar el seu comportament ambiental. Moltes d'elles són de l'àmbit de la gestió i de la presa de decisions en tots els ordres, però amb criteris ambientals. Poden resultar poc visibles o poc espectaculars, però són fonamentals per que les coses visibles puguin funcionar. Els gestors han d'assumir la seva responsabilitat capdavantera i els docents han de saber transmetre els coneixements i els valors ambientals que estan implicats en totes i cadascuna de les matèries. Malgrat això, un bon resultat no és possible sense la col·laboració de tots, en els nostres comportaments personals quotidians. L'objectiu d'aquest fulletó es donar algunes orientacions sobre que podem fer cadascú de nosaltres en algunes de les nostres decisions quotidianes, que impliquen el nostre comportament ambiental personal, però també el de la institució a la qual estem integrats, que és la UB.

1 - Declaració ambiental de la UB

2 – Organigrama de responsabilitats ambientals a la UB, llocs de consulta, informació i col·laboració amb programes ambientals a la Universitat.

3 - Propostes per una **mobilitat** més sostenible:

*‘Escull el sistema de transport més ambientalment eficient.
Alguns criteris per decidir’*

- Transport disponible a cada Campus
- Estimació de temps per recorreguts estàndards
- Cost econòmic per viatge, en recorreguts estàndards
- Cost ambiental imputable per modus de transport (emissions x l benzina consumida x consum en recorregut urbà estàndard) (ídem bus i metro)

4 - Un ús raonable del **paper**

‘Cada cosa té el seu paper’

Recomanacions de quin tipus de paper per quin tipus de document, en base al document elaborat per la OSSMA

‘Posa-hi l’altra cara’

Per defecte els serveis de fotocòpies han de fer les còpies per les dues cares, exigeix-ho

Aprenem a imprimir a doble cara, l’altre cara és per nota(es)

5 – Els residus especials i perillosos tenen un procés propi i control·lat. Assabentat del que has de fer i on. Els altres depenen de tots:

Llença *només* el paper a la paperera de reciclatge. I quan hi siguin els contenidors, cada residu selectivament al seu lloc

Utilitza preferentment les màquines de vending de **comerç just**, ja que a la UB hi ha màquines de comerç just. Assabenta’t si n’hi ha al teu centre. Demana-les als responsables.

6 - Energia

Generar energia consumeix recursos naturals i contamina. Consumir-la també. Tanca radiadors i aire condicionat abans d’obrir les finestres.

L’últim que tanqui el llum,

Tanca el llum si surts de l’aula, laboratori o despatx, no hi queda ningú i no hi has de tornar d’immediat.

7 – El que per tu ja no val, a un company li pot ser útil. Consulta la Web d’intercanvis. Hi pots trobar de tot. Estalviaràs i no generem residus

8 – Tots els ensenyaments tenen assignatures ambiental pròpies o es poden agafar com a lliure elecció. Informat del que t’interessa.

IMPLICACIONS:

- ✓ Assegurar un servei d’informació ambiental
- ✓ Manteniment d’una web de medi ambient, amb una secció d’intercanvis.
- ✓ Garantir el desplegament de la recollida selectiva a tots els centres en un termini relativament curt.
- ✓ Garantir l’oferta, almenys de moment com a lliure elecció, d’un *pool* d’assignatures de lliure elecció prou variat i que es facin a cada campus, per fer viable el seu seguiment. Això a l’espera d’un pla d’ambientalització curricular, com estipula el contracte-programa.

El medi ambient a la Universitat de Barcelona

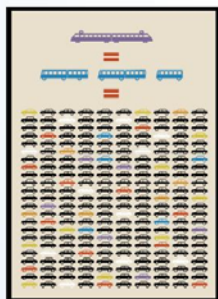
La universitat de Barcelona té un compromís públic de treballar pel medi ambient i la sostenibilitat. Consulta la declaració ambiental al Web de la UB: www.ub.es/ossma/mediambient/medi_poli.htm

Com pots col·laborar-hi

A les ciutats el transport és un dels principals contaminants.

'Escala el sistema de transport ambientalment més eficient'

Com pots arribar al teu campus

Calcula el cost integral del teu desplaçament, en temps, econòmic i ambiental.

El cost ambiental

El cotxe contamina 0,3 Kg de CO2 per 1 km de trajecte
El bus contamina 0,06 Kg de CO2 per 1 km de trajecte
El metro contamina 0,003 Kg de CO2 per 1 km de trajecte

El medi ambient a la Universitat de Barcelona

UNIVERSITAT DE BARCELONA

El medi ambient a la Universitat de Barcelona

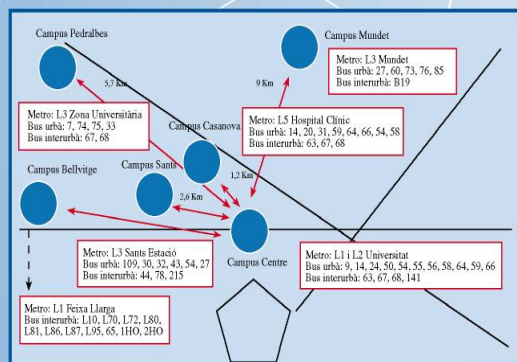
La universitat de Barcelona té un compromís públic de treballar pel medi ambient i la sostenibilitat. Consulta la declaració ambiental al Web de la UB: www.ub.es/ossma/mediambient/medi_poli.htm

Com pots col·laborar-hi

A les ciutats el transport és un dels principals contaminants.

'Escull el sistema de transport ambientalment més eficient'

Com pots arribar al teu campus

Calcula el cost integral del teu desplaçament, en temps, econòmic i ambiental.

El cost ambiental

El cotxe contamina 0,3 Kg de CO₂ per 1 km de trajecte
El bus contamina 0,06 Kg de CO₂ per 1 km de trajecte
El metro contamina 0,003 Kg de CO₂ per 1 km de trajecte

El CO₂ contribueix a l'efecte hivernacle.

El cost ambiental = Km que recorres x contaminació del modus de transport que utilitzis

Per conèixer les distàncies pots consultar la pàgina web: www.bcn.es/infotransit/ (Moure's a peu)

Participació del trànsit en les emissions

Emissió	A Catalunya %	A les zones urbanes %
C ₀₂ (diòxid de carboni)	37	60
CO (monòxid de carboni)	89	100
N _{0x} (òxids de nitrogen)	50	59
VO _{CS} (hidrocarburs volàtils)	30	85
S ₀₂ (diòxid de sofre)	4	10
PST (partícules sòlides)	16	50
Pb (plom)	90	99

Font: Guillem Massagué, 1997

El cost en temps

El temps amb cotxe = Km que recorres x 14 Km/h (és la velocitat mitjana en els desplaçaments per ciutat).

El temps a peu = Km que recorres x 15 minuts/Km

El temps amb bici = Km que recorres x 5 minuts/Km

Per a distàncies menors de 4 Km el transport més ràpid a la ciutat és la bicicleta.

Per conèixer el temps que triges en desplaçaments amb transport públic pots consultar la pàgina Web: www.tmb.net - Vull anar... i per conèixer el temps que triges si et mous a peu consulta la pàgina Web: www.bcn.es/infotransit/ Moure's a peu.

El cost econòmic

El cost econòmic del bus i metro és fix, en la zona 1, és de 0,56€ i la zona 2 és de 1,13€.

El cost econòmic de la bici 0,08€/dia (amortització de la bici a 10 anys)

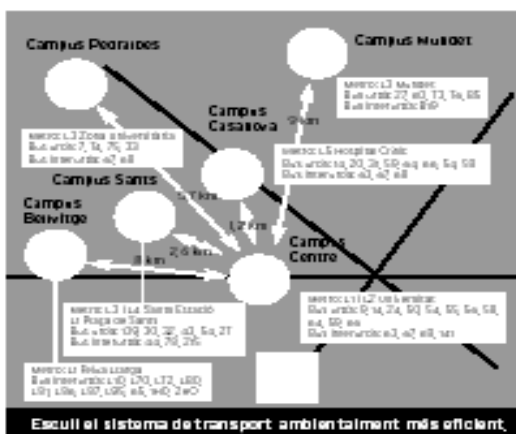
El cost econòmic del cotxe (cicle urbà) és de 0,30€ x Km recorreguts (més el cost del parking al Campus Centre Ciutat). Hi ha altres despeses associades com: obtenció i renovació del carnet de conduir, cost d'adquisició, impost de matriculació, assegurança anual, impost de circulació, carburant, revisió anual i ITV, recanvi de peces i pneumàtics, plaça d'aparcament, etc. I també s'ha de tenir en compte el cost en ocupació de l'espai.

Recomanacions ambientals de la UB

La Universitat de Barcelona té un compromís públic de treballar pel medi ambient i la sostenibilitat. Consulta la declaració ambiental al Web de la UB: www.ub.es/ossma/mediambient/medi_poli.htm

Com pots col·laborar-hi
A les ciutats el transport és un dels principals contaminants.

→ més enllà de l'aula

57

Calcula el cost integral del teu desplaçament, en temps, econòmic i ambiental.

El cost ambiental

- El cotxe contamina 0,3 Kg de CO₂ per 1 km de trajecte
- El bus contamina 0,06 Kg de CO₂ per 1 km de trajecte
- El metro contamina 0,003 Kg de CO₂ per 1 km de trajecte

El CO₂ contribueix a l'efecte hivernacle.

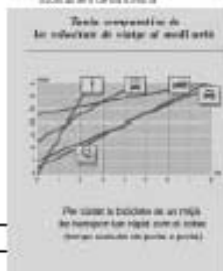
El cost ambiental = Km que recorres x contaminació del tipus de transport que utilitzis

Per conèixer les distàncies pots consultar la pàgina web: www.bcnes/infotransit/ (Hours a peu)

El cost en temps

- El temps amb cotxe = Km que recorres x 14 Km/h (és la velocitat mitjana en els desplaçaments per ciutat).
- El temps a peu = Km que recorres x 15 minuts/Km

Font: La mobilitat sostenible, ajuntament de Barcelona

Participació del transport en les emissions		
Modalitat	Cotxe urbà %	zones urbanes %
CO ₂		
Quantitat de cotxes	27	60
CO		
Quantitat de cotxes	60	100
PM ₁₀		
Quantitat de cotxes	50	59
NO _x		
Quantitat de cotxes	30	85
SO ₂		
Quantitat de cotxes	4	10
PM _{2.5}		
Quantitat de cotxes	36	50
PM _{10-2.5}		
Quantitat de cotxes	90	99

Font: Ciutat de Barcelona, 1997

- El temps amb bici = Km que recorres x 5 minuts/Km

Per a distàncies menors de 4 Km el transport més ràpid a la ciutat és la bicicleta.

Per conèixer el temps que triges en desplaçaments amb transport públic pots consultar la pàgina web: www.tmb.net. Vull anar... i per conèixer el temps que triges si et mous a peu consulta la pàgina Web: www.bcnes/infotransit/ Hours a peu.

El cost econòmic

- El cost econòmic del bus i metro és fix, en la zona 1 és de 0,56 € i la zona 2 és de 1,3 €.
- El cost econòmic de la bici 0,08 €/dia (amortització de la bici a 10 anys)

→ més enllà de l'aula

• El cost econòmic del cotxe en ciutat urbà s'estima que és de 0,30 € x Km recorregut (més el cost del parking). Hi ha altres despeses fixes imputables: cost d'adquisició, impost de matriculació, assegurança anual, impost de circulació, carburant, revisió anual i (TV, recanvi de peces i pneumàtics, plaça d'aparcament, etc.). I també s'ha de tenir en compte el cost en ocupació de l'espai.

"Cada residu al seu lloc"

Els campus de la UB estan desplegant la recollida selectiva. Llença cada residu al seu contenidor. Els residus especials i perillosos tenen un procés propi i controlat. Assabentat del que has de fer.

"Cada cosa té el seu paper"

Selecciona el paper en funció de fús que li dones. Per exemple, per a apunts paper reciclat usant les dues cares, per a la teua llibreta un paper que duri.

"Posa-hi l'altra cara"

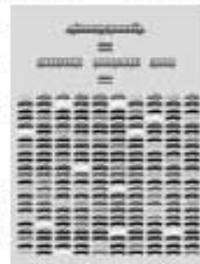
Utilitza el paper per les dues cares, tant l'escript com el fotocopiats. Per defecte, els serveis de fotocòpies han de fer les còpies per les dues cares, exigeix-ho.

A pren a imprimir a doble cara, l'altra cara és per a notes.

"Apaga el llum, tanca l'aire i apaga la pantalla de l'ordinador"

Generar energia consumeix recursos naturals i contamina.

Consumir-la també. Tanca els radiadors i l'aire condicionat abans d'obrir finestres. Tanca el llum si surts de l'aula, laboratori o despatx quan no hi queda ningú i no hi has de tornar immediatament. A l'aula d'informàtica, quan acabis la feina i mabis tanca la pantalla de l'ordinador.

Font: La mobilitat sostenible de la ciutat de Barcelona

"Posa medi ambient al teu currículum"

Tots els ensenyaments tenen assignatures ambientals pròpies o que es poden agafar com a crèdits de lliure elecció. Informa't del que t'interessa.

"Abaixa-hi els fums a la Universitat"

Pensa en la teua salut, respecta la salut dels altres. La llei no permet fumar als centres educatius, col·labora en el seu compliment.

→ més enllà de l'aula

59

ANNEX 14: ARTICLES INFORMATIUS DEL PROJECTE: ORIGINALS I PUBLICATS

El Programa d'Ambientalització de la Gestió al Campus Vall d'Hebron avança

Amb la represa de l'activitat docent del segon quadrimestre d'enguany, començaran a veure's les primeres accions del Programa d'Ambientalització de la Gestió del Campus Vall d'Hebron. El programa compren tots els centres UB presents al Campus: els ensenyaments de la Divisió V, de Ciències de l'educació, l'Ensenyament de Psicologia, pertanyent a la Divisió IV de Ciències de la Salut, i el Palau de les Hores, com a Centre de Formació Continuada de la UB.

El passat juliol, sota la presidència del Dr. Viñas, Vicerector de Promoció Universitària de la UB i president de la Comissió de Medi Ambient de la Universitat de Barcelona, el Dr. Enric Pol, coordinador del programa, va presentar als delegats de la comunitat universitària del Campus, el primer informe de la diagnosi ambiental inicial. Es va constituir una comissió operativa de Campus, com a procés participatiu, per analitzar i complementar dades i resultats, i proposar un Pla d'Acció. En les diverses reunions celebrades s'ha acordat prioritzar les següents accions, que s'aniran desplegant progressivament:

- Recollida selectiva i el desplegament de recursos a l'interior dels edificis;
- Establiment de criteris ambientals a ser presos en consideració en la política de compres de cada unitat amb capacitat de gestió (departaments, centres, administració de Campus, serveis contractats, etc),
- Potenciar una política d'estalvi de recursos energètics, en la que el comportament individual de cada membre de la comunitat hi juga un paper funamental
- establir un pla de mobilitat per potenciar l'accés amb transport públic i garantir l'accessibilitat detectant i eliminant els punts negres de barreres arquitectòniques

El pla no pretén establir sistemes de gestió ambiental paral·lels a la gestió ordinària, sino potenciar la presa de decisions tenint en consideració criteris de respecte ambiental. En aquest sentit, la col·laboració de totes les unitats amb capacitat de presa de decisions i gestió té un paper funamental, especialment l'Administració de Campus.

El programa es va posar en marxa l'octubre del 2000. Va ser impulsat i aprovat per la Comissió de Medi Ambient de la Universitat de Barcelona, presidida pel llavors vicerector de recerca Dr. Màrius Roviralta. La coordinació del projecte va ser encomanada al Dr. Enric Pol, del Departament de Psicologia Social, com a delegació del Rector, el malaguanyat Dr. Antoni Caparrós. El nou equip, presidit pel Rector actual, Dr. Joan Tugores, l'ha recolzat i potenciat, situant-lo en el marc de competència del Dr. Miquel Viñas, Vicerector de Promoció Universitària.

10 en civisme al Campus Vall d'Hebron

Dins del *programa d'ambientalització de la gestió* del Campus Vall d'Hebron, s'ha creat una situació quasi-experiencial per valorar el nivell de civisme dels estudiants, professors i PAS, a més d'altres ciutadans que utilitzen aquesta area. Es tractava d'una de les accions de diagnosi de la situació, per tal de conèixer quina és la línia base a partir de la qual endegar una sèrie d'accions orientades a millorar el comportament ambiental de les persones del Campus.

La prova ha consistit en repartir papers d'una presumpta publicitat no atractiva i observar que feia el receptor: llençar-lo a terra, a la paperera o ficar-se'l a la butxaca. S'han creat quatre situacions controlades: paperera al costat, paperera a la vista però lluny, sense paperera, i paperera a la vista però amb el terra encatifat de papers. Només 7 de 280 observats han llençat el paper a terra (independentment de tenir o no paperera aprop).

Als observats se'ls hi ha passat un breu qüestionari compost per la fitxa tòpica de dades personals i conèixer la seva activitat al Campus, a més d'una escala de valors ambientals (la coneguda NEP New Environmental Paradigm, de Dunlap i Van Liere) i un autoposicionament polític-ideològic.

Els valors ambientals i orientats a la sostenibilitat són aclaparadorament dominants entre la comunitat. Ara bé, com ha mostrat reiteradament la recerca psico/socio/ambiental això no garanteix per si sol un comportament ecològicament responsable. Cal facilitar-lo i activar-lo amb una educació i gestió ambiental adequada.

El projecte és coordinat pel professor Enric Pol (Departament de Psicologia Social) i l'experiència ha comptat amb el suport dels professors Tomeu Vidal i Sergi Valera, i els estudiants de Psicologia Ambiental, amb l'ajut de Carme de la Madrid

La base és excel·lent. Ara tot consisteix en que amb una gestió no suficientment acurada en temes ambientals, amb una docència que traspuï poc o transmeti insuficientment els valors i les implicacions ambientals de les nostres accions quotidianes, no malmetem aquesta bona disposició.

Sens dubte, és una bona notícia si volem avançar vers una societat més sostenible.

actualitat

El campus Mundet, pioner en gestió ambiental i desenvolupament sostenible

Fomentar la col·laboració en la recollida selectiva de residus i l'estalvi dels recursos energètics, establir criteris ambientals en la política de compres i potenciar l'ús del transport públic per accedir a les instal·lacions són les línies d'acció prioritàries que impulsarà el Programa d'Ambientalització de la Gestió al Campus Mundet, una iniciativa pionera dins l'àmbit de la UB amb l'objectiu d'incorporar els valors de la gestió ambiental i el desenvolupament sostenible a tot l'entorn universitari.

El Programa està coordinat pel professor Enric Pol del Departament de Psicologia Social, especialista en psicologia social i ambiental i director del màster en Intervenció Ambiental: Persona, Societat i Gestió, i té el suport de la Comissió de Medi Ambient de la UB, presidida pel vicedirector de Promoció Universitària, Miquel Viñas.

D'ençà que es va aprovar, l'octubre de 2000, la iniciativa està aportant nous recursos per millorar la gestió i la presa de decisions amb criteris de respecte ambiental al Campus Mundet, el qual comença avui dia els ensenyaments de Pedagogia, Formació del Professorat i l'Institut

de Ciències de l'Educació (Divisió de Ciències de l'Educació), Psicologia (Divisió de Ciències de la Salut) i el Centre de Formació Continuada-Les Heures. Amb prop de 9.400 estudiants, 65.442 metres quadrats de superfície construïda i sis hectàrees de bosc, és un Campus dotat d'una sèrie de particularitats pel que fa a dimensions, localització, organització urbanística, entorn físic i tipus de docència, que el fan especialment adequat per engegar iniciatives que apunten cap a models de gestió més harmònics amb els criteris mediambientals i la sostenibilitat.

Optar per la millora mediambiental implica no sols analitzar i coordinar la línia d'actuació i gestió de les unitats amb capacitat de presa de decisió al Campus, sinó també incidir de forma directa i efectiva en el comportament ambiental, amb la transmissió dels principis i valors ambientals al col·lectiu d'alumnes, professors i personal administratiu i de serveis del Campus. "No es tracta de duplicar estructures de gestió paral·leles als mecanismes ordinaris —comenta el professor Enric Pol— sinó de potenciar la col·laboració amb totes les unitats, complementar les dades i els resultats assolits i aportar criteris comuns i recursos facilitadors que millorin l'estat mediambiental al Campus. Per això, l'objectiu més immediat és centrar-se en aspectes del comportament i el nivell d'ambientalització

dels usuaris, per tal de potenciar accions que generin canvis visibles i efectius en l'entorn del Campus. Més a llarg termini, es voldria assolir la certificació ISO 14000, que és un estàndard internacional amb relació a la idoneïtat de la gestió ambiental per part d'entitats i institucions."

Recollida selectiva de residus

En una primera fase, el Programa ha dut a terme una diagnosi inicial que ha aportat dades molt significatives sobre l'estructura organitzativa i el comportament ambiental al Campus. Ara, caldrà potenciar les estratègies que incideixin de forma més efectiva sobre qüestions clau en la temàtica mediambiental al Campus: la recollida selectiva de residus i el desplegament de recursos a l'interior dels edifi-

L'objectiu més immediat és centrar-se en aspectes del comportament i el nivell d'ambientalització dels usuaris

cis; la política de compres de les unitats amb capacitat de gestió (departaments, centres, administració del Campus); l'estalvi i els hàbits per moderar el consum energètic (calefacció, aire condicionat, etc.), i el desenvolupament d'un pla de mobilitat per millorar l'accessibilitat al Campus, que potenciï l'ús del transport públic i elimini els punts negres de barres arquitectòniques.

Amb vista al futur, un altre dels aspectes que potenciarà el Programa d'Ambientalització de la Gestió és l'ambientalització curricular, és a dir, la incorporació progressiva dels continguts ambientals i de la sostenibilitat als currículums formatius de la llicenciatura, tercer cicle i formació continuada dins el marc de la UB.

